

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

17 Чэрвеня 2015 г.

Серада

№ 113 (27971)

Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Чым уражае беларуская пошта?

СТАР 2

Выпускнікі з сувораўскім характарам

СТАР 3

Чаму мы таўсеем

СТАР 8

БЕЗ ДАДАТКОВАЙ АРГУМЕНТАЦЫІ

Наша краіна выступае за павелічэнне ролі АБСЕ ў нармалізацыі сітуацыі ва Украіне

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з генеральным сакратаром АБСЕ Ламберта Заньерам і дырэктарам БДПЧ АБСЕ Міхаэлем Георгам Лінкам, паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў свой час Беларусь разам з іншымі партнёрамі па постсавецкай прасторы прапанавала сваё бачанне рэфармавання АБСЕ. «Але, на жаль, да гэтага часу ці то вывучаюцца гэтыя прапановы, ці то блакіруюцца асобнымі дзяржавамі. Украінскі крызіс якраз сведчыць пра тое, што нам не патрэбна сёння дадатковая аргументацыя, каб дамовіцца аб ўзмацненні ролі нашай арганізацыі», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што пазіцыя Беларусі адносна функцыянавання АБСЕ вядома. «Мы адназначна за ўзмацненне ролі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе. Мы за такое рэфармаванне арганізацыі, якое значна ўзмацніла б яе ролі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што зусім не хоча сказаць, што АБСЕ не адыгрывае ніякай ролі ў нейтралізацыі сітуацыі ва Украіне. «Але мы хачелі б бачыць большую ўключанасць АБСЕ, большую ролю гэтай арганізацыі ў нармалізацыі сітуацыі ва Украіне», — заявіў Прэзідэнт. «Што датычыцца ролі Беларусі, то ў АБСЕ, якая з'яўляецца матэрыяла ва ўрэгуляванні і ўключэнні краіны ў гэты працэс, яна вядома», — заўважыў беларускі лідар. Кіраўнік дзяржавы растлумачыў, чаму Беларусь зацікаўлена ў найхутчэйшым урэгуляванні сітуацыі ва Украіне. «Гэты канфлікт, гэта вайна практычна ўжо ў нас. Гэта не дзесяці там далёка, у Лівіі, Сірыі або Іраку — гэта ў нас. Таму мы вельмі насцярожана да гэтага ставімся і вельмі не хачелі б, каб адбылася эскаляцыя канфлікту», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Падчас сустрэчы быў закрануты такі напрамак дзейнасці АБСЕ, як назіранне за выбарчымі кампаніямі. У бягучым годзе ў Беларусі павінны прайсці прэзідэнцкія выбары. «Лічыце, што мы запрацілі ўсіх вашых прадстаўнікоў, якіх вы жадаеце накіраваць для назірання за выбарчым працэсам», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што беларускі бок не можа быць задаволены тым, як арганізавана назіранне за выбарамі з боку АБСЕ. «Не таму, што вы часцей нас крытыкуеце, чым адзначаеце штосьці станоўчае. Не, не таму, а таму што ў нас да гэтага часу няма адзіных падыходаў, правіл у рамках АБСЕ да назірання за выбарамі», — сказаў Прэзідэнт.

Двухбаковае супрацоўніцтва Беларусі і АБСЕ, на думку Аляксандра Лукашэнкі, мае даволі інтэнсіўны характар. Рэалізаваны праекты, што датычацца процідзеяння гандлю людзьмі, пагранічнай бяспекі, аховы навакольнага асяроддзя. На чарзе праекты па ўтылізацыі вадкага ракетнага паліва, а таксама па праблемах з наркатрафікам. Кіраўнік дзяржавы выказаў упэўненасць, што Беларусі і АБСЕ ўдасца дамовіцца па рэалізацыі гэтых праектаў, таму што яны жыццёва важныя для Еўропы ўвогуле.

У сваю чаргу генеральны сакратар АБСЕ Ламберта Заньер заявіў, што арганізацыя прызнае важную ролю Беларусі ў працэсе мірнага ўрэгулявання канфлікту ва Украіне. Гаворачы аб стане спраў у АБСЕ, ён адзначыў, што ў арганізацыі складалася няпростая сітуацыя, якая працягваецца ў абмежаванні свабоды дзеянняў. Ламберта Заньер лічыць, што гэта звязана з крызісам, але не самай арганізацыі, а наогул сістэмы забеспячэння бяспекі ў Еўропе.

СВОЙ СУХІ ПОРАХ

Айчынная рэактыўная сістэма залпавага агню паспяхова прайшла чарговую выпрабаванні

Пра гэта далажыў Прэзідэнту Аляксандру Лукашэнку старшыня Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта Сяргей Гурулёў, паведамляе БЕЛТА.

Чарговую выпрабаванні прайшлі ў Кітайскай Народнай Рэспубліцы, і Аляксандр Лукашэнка выказаў за гэта падзяку кітайскаму боку. «Не так актыўны наш саюзнік, Расія, у падтрымку нашых памкненняў. Пра гэта мы асобна будзем гаварыць з Прэзідэнтам Расіі. Але дзякуючы Кітайскай Народнай Рэспубліцы, яе кіраўніцтву за гэтую падтрымку», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы. Як было даложана Прэзідэнту, планы, якія ставілі перад сабой беларускія спецыялісты, цалкам рэалізаваны. Армія атрымала годнае ўзбраенне, што істотна павысіць баявы і абарончы патэнцыял краіны.

Сяргей Гурулёў таксама далажыў аб выкананні пастаўленых Прэзідэнтам задач у частцы аснашчэння беларускай арміі сучаснымі відамі ўзбраенняў. У краіне ідзе мадэрнізацыя Узброеных Сіл, для гэтага, паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, неабходна ў тым ліку рыхтаваць адпаведнае ўзбраенне, «каб яно адпавядала той мадэрнізацыі, якую мы праводзім не толькі ў арміі, але і ў іншых сферах структур».

Кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што сітуацыя ў свеце не становіцца спакойнай. Не можа не насцярожваць актыўнасць НАТО на беларускіх і расійскіх межах. «Справа нават, напэўна, не ў гэтым. Мы разумеем і прапагандысцкі аспект гэтых дзеянняў. Справа наогул у тым, што порак трэба трымаць сухім», — адзначыў Прэзідэнт.

У Паставах прайшоў чарговую — ужо XVIII Міжнародны фестываль народнай музыкі «Звіняць цымбалы і гармонік», на які з'ехалі музыкі з усіх абласцей Беларусі і з краін-суседкаў — Латвіі, Літвы, Расіі, Украіны, Эстоніі. Таму не першы год у нас кажуць, што азёрная Пастаўшчына збірае і збліжае паміж сабою не толькі апантаных і таленавітых творцаў, а і краіны.

СТАР 6

ПАСТАЎСКІЯ НАЙГРЫШЫ

ЦЫТАТА ДНЯ

Васіль ЖАРКО, міністр аховы здароўя:

«Колькасць вакантных ставак пасада спецыялістаў з вышэйшай медыцынскай на 1 студзеня 2015 года складала 2080 і з фармацэўтычнай адукацыяй — 388. Пасля заканчэння інтэрнатуры ў 2015 годзе з 1 жніўня пачне работу 2381 спецыяліст. Выпуск 2015 года складае 3320 чалавек. З улікам маладых спецыялістаў, якія пачынаюць работу ў бягучым годзе, і выпускнікоў, накіраваных ў інтэрнатуру, практычна ўсе вакантныя пасады будуць запоўнены. Праблема кадравага дэфіцыту ўрачоў будзе практычна вырашана».

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 20°
Віцебск	+ 19°
Гомель	+ 19°
Гродна	+ 17°
Магілёў	+ 19°
Мінск	+ 19°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 17.06.2015 г.

Долар ЗША	15422,00
Еўра	17388,00
Рас. руб.	285,50
Укр. грыўня	701,00

Жыхары Пастаўскага раёна Уладзімір МЫЧКО і Аляксандр ПАЧКОЎСкі з задавальненнем прымаюць удзел у свяце роднага куточка.

ЗА ШТУРВАЛАМ... ЛЯТАЮЧАГА КАМП'ЮТАРА

Некалькі разоў на тыдзень у жыхароў Ліды ёсць унікальная магчымасць паназіраць за тым, як у неба адзіна за адным узнікаюцца самалёты «Як-130». Да фігур найвышэйшага пілатажу яшчэ пакуль далёка. Новую тэхніку, якая нядаўна паступіла на ўзбраенне Ваенна-паветраных сіл і войск супрацьпаветранай абароны, беларускія авіятары асвойваюць пад пільным наглядом вопытных лётчыкаў-выпрабавальнікаў прадпрыемства-вытворцы. У эпіцэнтры ваеннай авіяцыі, якім сёння па праве можна назваць Ліду, пабывала і карэспандэнт газеты «Звязда».

Нагадаем, найноўшыя самалёты перададзены вайскоўцам 116-й гвардзейскай штурмавой авіяцыйнай базы Ваенна-паветраных сіл у Красавіку. У нашу краіну яны былі дастаўлены з Расіі на ваенна-транспартным судне «Іл-76». Ажыццявілі зборку авіятэхнікі спецыялісты навукова-вытворчай карпарацыі «Іркут». Чатыры самыя новыя вучэбна-баявыя самалёты «Як-130» склалі асобную эскадру на авіябазе.

СТАР 3

Справы вайсковыя

Як нашы лётчыкі асвойваюць новыя самалёты «Як-130» — з першых вуснаў

СТАР 3

КОРАТКА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 15 чэрвеня падпісаў указ № 243 «Аб электронным дакументаабароце пры падрыхтоўцы і прыняцці прававых актаў», паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

У рэйтынгу якасці жыцця, складзеным Numbeo, Беларусь заняла 54-ю пазіцыю, апыраўдзіўшы партнёраў па ЕАЭС — Расію, Казахстан і Арменію. Расія заняла 72-е месца, Казахстан — 63-е, Арменія — 60-е. Лідарам спіса ад Numbeo стала Швейцарыя, другое месца належыць Германіі, трэцяе — Швецыі.

Дабрачынны марафон «Мірная дзяцінства», прымеркаваны да 70-годдзя Вялікай Перамогі, стартаваў у Мінскай вобласці 16 чэрвеня.

У Беларусі з пачатку сезона зарэгістравана 9 выпадкаў клешчавага энцэфаліту і 164 выпадкі Лайм-барэліёзу.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

MERS падабраўся блізка

У Германіі памёр першы ў Еўропе пацыент, які заразіўся каранавірусам MERS. Па інфармацыі выдання Augsburg-Allgemeine, 65-гадовы мужчына, імя якога не называецца, памёр ад ускладненняў пасля захворвання 6 чэрвеня ў адной з балтыйскіх федэральнай зямлі Ніжня Саксонія. Аднак вядома пра гэта стала толькі цяпер. Грамадзянін Германіі заразіўся падчас адпачынку ў сталіцы ААЭ — Абу-Дабі — у лютым гэтага года. Медыкі лічылі, што пацыенту ўдалося перамагчы хваробу, і з сярэдзіны мая ён не знаходзіўся на каранціне. Мацней за ўсё ад MERS пацярыла Паўднёвая Карэя.

Там колькасць загінулых дасягнула 19 чалавек, ашчэ 154 чалавекі заражаны, больш за 5,5 тысячы чалавек знаходзяцца на каранціне з прычыны магчымых кантактаў з хворымі. У краіне закрыта больш за 2 тысячы навуковых устаноў, у тым ліку 20 універсітэтаў.

ЗША хочучь размясціць у Еўропе знішчальнікі F-22

ЗША плануецца павялічыць колькасць сваіх ваенна-паветраных сіл у Еўропе і моццю размясціць там знішчальнікі пятага пакалення F-22 у якасці дэманстрацыі сілы, пра што піша газета The Wall Street Journal. Па інфармацыі выдання, з адпаведнай заявай выступіла на міжнародным авіясалоне ў

Ле-Буржэ міністр ВПС ЗША Дэбра Лі Джэймс. Пасля Францыі яна мае намер наведваць некалькі іншых краін НАТО для правядзення там кансультацый з нагоды сітуацыі, якая склалася, і заклікае іх да павелічэння ваенных выдаткаў. У Вашынгтоне выклікаюць заклапочанасць намеры некаторых саюзнікаў па Паўночнаатлантычным альянсе скараціць свае выдаткі на абарону.

Джэб Буш абвясціў пра ўдзел у прэзідэнцкай гонцы

Былы губернатар штата Фларыда, брат 43-га прэзідэнта ЗША Джэб Буш афіцыйна абвясціў аб удзеле ў прэзідэнцкай гонцы. Пра гэта палітык, які прадстаўляе рэспубліканцаў, заявіў на мітынг у Маямі, як паведамляе Associated Press. У перадвыбарнай прамове ён усклаў на дэмакратаў адказнасць за «самы марудны за ўсю гісторыю эканамічны ўздым», рост даўгавых абавязальстваў і павелічэнне падаткаў на сярэдні клас, а таксама «бессонсоўнае» зразанне выдаткаў на абарону. «Я не хачу, каб яшчэ чатыры гады праводзілася такая палітыка», — падкрэсліў Джэб Буш.

62-гадовы палітык лічыцца ключавым прэтэндэнтам на пасаду прэзідэнта ад Рэспубліканскай партыі. У выпадку перамогі ён стане трэцім прадстаўніком сямейства Бушаў, якія занялі пасаду кіраўніка Белага дома.

Вакі 2015

1-ы Еўрапейскі чэмпіянат

Чарговую дзень Еўрапейскіх гульняў у Баку прынёс нашай камандзе медалі рознай вартасці

Віталь Бубновіч заваяваў «золата» ў стральбе з пнеўматычнай вінтовак на дыстанцыі 10 м. У фінале ён перамог знакамітага італьянца Нікола Кампрыні. Як адзначыў наш спартсмен, турнір у Баку атрымаўся для яго складаным.

— Выйграць змог толькі дзякуючы двум дакладным выстралам у апошняй сесіі. У кваліфікацыі лідзіраваў армянін стралок Граччк Бабяян. Аднак ён не змог вытрымаць псіхалагічна і «пасыпаўся» ў фінале, а я ўсё рабіў спакойна, у сваім рытме, — распеваў Віталь пасля перамогі.

Узнагароду найвышэйшай пробы заваяваў і беларускі экіпаж у класе жаночых байдарак-двоек на дыстанцыі 200 м. Чэмпіёнкамі Еўрапейскіх гульняў сталі Марына Літвінчук і Маргарыта Махнева. Пераможны час беларусак — 37,399 секунды.

Пазней Марына Літвінчук паўтарыла свой «залаты» поспех, падняўшыся на верхнюю прыступку п'едэстала ў заездзе байдарак-адзіночак на 5000 м.

Беларускі экіпаж байдаркі-чацвёркі ў складзе Паўла Мядзведзева, Рамана Петрушэнкі, Алега Юрэнні і Віталія Бяляко на дыстанцыі 1000 м заваяваў бронзавую медаль.

Увечары медальную скарбонку беларусаў папоўнілі нашы прадстаўніцы ў барацьбе. Васіліса Марзалюк атрымала залатую ўзнагароду, а Надзея Шушко і Марыя Мамашук сталі бронзавымі прызёрамі гульняў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

Віталь БУБНОВІЧ.

Марына і ЛІТВІНЧУК Маргарыта МАХНЕВА.

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

Падпісача на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведчага тэрмінала РУП «Белпошта»; праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

5 разоў на тыдзень!

Падпіска, дарччы, можа стаць добрым падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2015 года!

■ Памежжа: без візы

Крок да збліжэння

Так назвалі першы бязвізавы пераход мяжы ўдзельнікі мерапрыемства

Як вядома, на мінулым тыдні ў **Белавежскай пушчы** сустралі першых турыстаў, якія прыйшлі ў Беларусь пехатою і без візы. Падарожніку прымаў міжнародны пункт пропуску «Перароў». Гэты крок у аднабоковым парадку зрабіла наша дзяржава, каб, па-першае, развіць турыстычны рух у галоўнай нашай прыроднай славатасці — **Белавежскай пушчы**, а па-другое, падтурнуць да такога ж кроку суседзяў.

Хіба дрэнна, калі кожны турыст, які едзе ў польскую пушчу з Германіі, Францыі, Нідэрланду, зазірэў у нашы музеі, паходзіць па нашых экалагічных сцяжынах? Тое ж самае жаданне выказваюць і турысты, напрыклад, з Расіі, якіх многа бывае ў нас. Ім было б цікава наведаць палац, пабудаваны рускім царом, які знаходзіцца на польскай тэрыторыі. А турыст выгадны для нацыянальнага парку абедзвюх краін тым, што пры наведванні ён карыстаецца паслугамі і пакідае грошы.

Разам з турыстамі з польскага боку прыйшлі да нас прадстаўнікі мясцовай улады памежных тэрыторый, кіраўнікі турфірмы, якія будуць ажыццяўляць фарміраванне груп, быў з імі і генеральны консул Рэспублікі Беларусь у Беластоку. З нашага боку гэтыя сустралі генеральны дырэктар нацыянальнага парку «Белавежская пушча», кіраўнікі падраздзяленняў памежнага ведамства, прадстаўнікі розных сродкаў масавай інфармацыі.

Сваімі думкамі і парадамі падзяліліся ўдзельнікі мерапрыемства. **Начальнік аддзялення памежнага кантролю «Высокалітоўск» Сяргей ГАЛУБОВІЧ:** — Летас праз памежны пераход «Перароў-Белавежа» ў абодва бакі прайшло каля шасці тысяч чалавек. Цяпер ёсць падстава тым, што з захаду рух стане больш ажуўленым. Мы да гэтага гатовы, прапусканая здольнасць нашага ПП складае 400 чалавек у суткі — веласпедыстаў і пешаходаў. На ўсялякі выпадак павялічана колькасць памежных нарадаў для таго, каб ажыццяўляць пропуск аператыўна. На афармленне аднаго чалавека ў нас ідзе не больш за паўтары хвіліны.

Падарожжа па пушчы, праз некалькі гадзін атрымаў пацверджанне, яго трэба толькі раздрукаваць. Такім чынам турыст мае на руках нешта накшталт уваходнага білета.

Увядзенне бязвізавога рэжыму — крок даволі сур'ёзны, гэтыя пытанні мы прапрацавалі на ўсіх узроўнях прыкладна чатыры гады. У нас дастаткова гасцінці, пунктуа харчавання, актыўна працуюць рамеснікі, добра прадстаўлена сувенірная прадукцыя. Ужо зараз мы гатовы прымаць калі мільёна турыстаў у год, пакуль жа прымаем палову гэтага. А паводле папярэдняга разліку, бязвізавы рэжым паспрыяе павелічэнню патоку турыстаў прыкладна на 50 тысяч чалавек у год.

Кіраўнік польскай турыстычнай фірмы «Юніёр-Беласток» Яўген ЛАУРАНЮК: — З нацыянальным паркам «Белавежская пушча» я працую больш за 20 гадоў. Цяпер, упэўнены, наладжваць туры стане прасцей і лепш. Мне нават цяжка сказаць адразу, колькі людзей з заходніх краін выказвалі гатовнасць паглядзець пушчу з беларускага боку, але не захцелі звязвацца з візавымі фармальнасцямі. Адны пры гэтым не жадаюць марнаваць час, іншыя, асабліва маладыя, шкадуць 60 еўра за візу, калі гаворка ідзе аб паходзе на дзень-два. Цяпер жа, мы упэўніліся ў гэтым, можна купіць мінімальную экскурсійную праграму, якая аб'яднае ў 200 тысяч беларускіх рублёў, і гуляць па пушчы. Іншыя паслугі турыст можа набыць па сваім жаданні. А людзей, якія хочуць атрымаць больш поўнае ўяўленне пра запаведнік лес, у нас многа. І мы рады будзем прапанаваць ім экскурсійны туры.

Маршалк Падляскага ваводства Мечыслаў БАШКО: — Гэтая падзея стала доўгачаканай і знакавай. Людзі з абодвух бакоў мяжы здаўна звязаны агульнай гісторыяй, многія маюць сваякую і знаёмых у суседніх краінах. І вось гэтая магчымасць бязвізавога паходу да суседзяў, вядома, паслужыць на карысць нашых народаў, стане яшчэ адным знакам добрасуседства.

Турыст з Польшчы Ежы НЕСЦЯРУК: — У Беларусь я еджу даўно. Вывучаю гісторыю, культуру вашай краіны, ведаю беларускую мову. У мяне ёсць свой невялікі бізнес. Цяпер падумаю аб тым, каб арганізаваць групы і вадзіць іх на вашу частку пушчы. Спадзяёмся, што той крок, які зроблены ў Белавежскай пушчы насустрач суседзям, стане крокам і да спрашчэння стасункаў з імі.

Святлана ЯСКЕВІЧ, yaskevich@zviazda.by

■ Прафесіяналы

І КРЫШАЧКУ БЫЦЬ ЭКСТРАСЭНСАМ

Кемлівасць і вынаходлівасць дэманстравалі паштавікі Магілёўскай вобласці на саборніцтвах па прафмайстэрстве

— **Добры дзень! Я вам пенсію прынесла, — з добрай навіной завітала ў дом па вуліцы Бялыніцкага-Бірулі паштавік Наталля Краўчанка.**

— **Дзякуй, даражэнькая, — узрадавалася пажылая жанчына. — Грошы мне патрэбны. Вось толькі, на жаль, паставіць падпіс не змагу — рукі бяляць...**

Нетыповыя сітуацыі, з якімі паштавікам прыходзіцца сутыкацца падчас працы, безліч. Але на гэты раз і пенсіянерка, і дом, і нават вуліца — усё гэта было чыста ўмоўным. Рэальным заставацца толькі паштавік. Дарчыні, найлепшы ў Бабруйску.

У абласным конкурсе прафмайстэрства сярод паштавікаў і аператараў сувязі, які прайшоў у Магілёве, наогул прымалі ўдзел найлепшыя з найлепшых у сваёй справе — пераможцы раённых конкурсаў. Сучасныя «печкіны» спрэс адны жанчыны. Мужчыны таксама ёсць у гэтай прафесіі, але іх адзінік. Бабруйчанка Наталля Краўчанка, напрыклад, разносіць пошту ўжо 9 гадоў. Абслугоўвае раён Заходні, дзе шмат моладзі. Адрэзанае №8, у якім яна працуе, таксама зусім яшчэ маладое, адкрылася толькі летас. І Наталля, як вопытнага работніка, адразу ж перавялі на гэты стратэгічна важны ўчастак. На яе абслугоўванні 2 тысячы кватэр. І прыемна, што сярод іх жыхароў таксама ёсць падпісчыкі «Звязды».

А Надзея Дарашэнка з Клімавіч і наогул больш за 25 гадоў ходзіць «з тоўстай сумкай на рамяні». Яна добра памятае тыя часы, калі амаль кожная сям'я высылала адразу па некалькі газет і часопісаў.

Паштавік з Кіраўска Насцяса Сакалоўская таксама вопытная работнік. Гэта было відаць ужо па тым, як яна вадзіла сябе падчас практычных саборніцтваў. Некаторыя яе калегі так хваліліся, што зачыталіся прыхапіць з умоўнага паштовага аддзялення некаторыя рэчы, якіх ім потым вельмі не халала. А Настэся першым чынам упэўнена ўзяла каталог выданняў, каб падпісаць сваіх таксама ўмоўных кліентаў. Акрамя газет, паштовых апавяшчэн-

Наталля КРАЎЧАНКА з годнасцю прайшла сярод выпрабаванні і заняла першае месца сярод паштавікаў.

няў, яна прыхапіла аэразольны балончык і пацкавіла, ці ёсць свісток. Адразу відаць, баявы паштавік, ведае, што трэба для справы і для бяспекі.

ЖЫЦЦЕВЫЯ СИТУАЦЫІ НАКЛАДВАЛІ НА «НАРМАТЫКУ»

Здавалася б, што складанага ў працы паштавікаў? Насі сабе перыёрчыку і карэспандэнцыю, раз у месяц дастаўляй пенсію. Але на практыцы усё значна складаней.

Каб прадэманстраваць свае практычныя веды, паштавікі павінны былі аб'явіць 5 умоўных пунктаў і паказаць, на што яны здольныя. «Калі б я была дома, усё зрабіла б так, як трэба, — казала адна з удзельніц. — У мяне ўсё выпрацавана да аўтаматызму. А тут нешта разгубілася».

Спраўды, было праз што разгубіцца. Толькі тэарэтычных пытанняў у аператараў сувязі было 75, у паштавікаў на 10 менш. Для супрацоўнікаў пошты такія іспыты робяцца раз на два гады. Сёлета саборнічалі аператары і паштавікі, летас — начальнікі гарадскіх і вясковых аддзяленняў сувязі.

— Гэта два магчымасці правярць, што найлепшы валодае сваёй справай, — кажа **намеснік начальніка аддзела эксплуатацыі і бяспекі паштовай сувязі Магілёўскага філіяла прадпрыемства «Белпошта»**

праўленню лінейкі «Камфорт», паскоранай пошты «Дуэт плюс», пасылка або паштовых адрэзанаўленняў накладных платэй з наступным залічэннем грашовых сродкаў на рахунок кліентаў.

— Нічога звышнатуральнага мы не прапаноўвалі, — кажа, міх тым, Алена Петрусевіч. — У нас усё працуюць месцы аўтаматызаваны, усталяваны спецыяльная камп'ютарная сістэма, счывальнікі банкаўскіх пластыковых карткаў, у гарадскіх аддзяленнях стаць плацежна-даведкавыя тэрміналы. Нашы аператары добра ведаюць, як усім гэтым карыстацца.

— Аператараў, наколькі вядома, рыхтуюць электратэхнічныя каледжы сувязі. А хто займаецца падрыхтоўкай паштавікаў? Мяркуючы па тых пытаннях, якія ім прапаноўваліся, яны павінны шмат чаго ведаць. Нават разбірацца ў псіхалогіі, — пацкавіліся мы ў **намесніка дырэктара Магілёўскага філіяла прадпрыемства «Белпошта» Галіны МАРЧАНКІ.**

— Мы самі і займаемся. Прычым не толькі паштавікаў, але і аператараў. Бо тых маладых спецыялістаў, якіх рыхтуюць каледжы, не халпае. На працягу 2 месяцаў мы вучым іх, а потым праводзім выпрабаванні на веданне прафесіі. Калі усё добра, ім прывоюваецца кваліфікацыя аператара сувязі 3-га класа і далейшае павышэнне кваліфікацыі ідзе непасрэдна на працоўным месцы.

А што датычыцца пытанняў да конкурсу, то мы іх прымудравалі, зыходзячы з жыццёвага вопыту. Проста накладвалі канкрэтныя сітуацыі на «нарматыку». Вядома, што жыццё — найлепшы настаўнік. Ніколі не прымудраваў сітуацыю больш заблытаную, чым та я, якая можа адбыцца ў рэальнасці.

Р.С. *Найлепшымі ў саборніцтвах па прафмайстэрстве сярод паштавікаў сталі Наталля Краўчанка з Бабруйска, Волга Якімава і Жанна Камянчук з Магілёва, сярод аператараў — Алена Пранішвава з Кіраўска, Алена Красная з Касцюковіч і Вікторыя Суравава з Бабруйска. Шчыра вітаем пераможцаў і жадаем поспехаў на «рэспубліцы»!*

Нэл ЗІГУЛЯ, Фота аўтара, zigulya@zviazda.by

■ На слыху

Махляроў выкінуць з рынку

Юрыдычныя асобы будуць несці адказнасць за правядзенне форэкс-аперацый без уключэння ў рэстр Нацбанка

Нагадваем, што 4 чэрвеня Прэзідэнт падпісаў Указ №231 «**Аб ажыццяўленні дзейнасці на пазабіржавым рынку Форэкс**». Документам урэгуляваны механізмы правядзення апераций на рынку Форэкс і кантроль за яго ўдзельнікамі. Як патлумачыў начальнік упраўлення рэгулявання нябанкаўскіх апераций Нацыянальнага банка **Дзмітрый НАБЗДОРУА**, юрасобы, якія на момант апублікавання ўказа не з'яўляліся форэкс-кампаніяй (напрыклад, букмекерскія канторы), але ажыццяўлялі дзейнасць, што ў адпаведнасці з указам прызнаецца дзейнасцю форэкс-кампаніі, павінны будучы вызначыцца са сваімі далейшымі намерамі: «Альбо яны становяцца класічнай форэкс-кампаніяй і выконваюць нормы ўказа па капіталі, тэхналогіях, справаздачнасці і кадрах, альбо сыходзяць з рынку».

БЕЛАРУСКАЯ МАДЭЛЬ

У адваротным выпадку дзейнасць не ўключаных у рэстр Нацбанка юрыдычных асоб, якая з'яўляецца па сутнасці дзейнасцю форэкс-кампаніі, будзе прызнана незаконнай і забаронена. Па словах Дзмітрыя Набздорава, службовыя асобы кампаній будуць несці адказнасць аж да крмінальнай у залежнасці ад памеру незаконна атрыманага даходу.

Статус форэкс-кампаніі можа атрымаць толькі юрыдычная асоба, зарэгістраваная ў Беларусі, статутны фонд якой сфарміраваны ў памеры не менш як 2 млрд рублёў (абавязкова ў грашовай форме). Форэкс-кампанія будзе забаронена займацца іншымі відамі дзейнасці, акрамя ажыццяўлення дзейнасці на пазабіржавым рынку Форэкс, аказання з ёй звязаных консульцатый і рэалізацыі адукацыйных праграм па пытаннях здзяйснення апераций на Форэксе.

«Мадэль функцыянавання беларускай форэкс-кампаніі будзе выглядаць наступным чынам, — тлумачыць прадстаўнік Нацбанка, — Беларускі ці замежны кліент (фізічная асоба, індывідуальны прадпрыемнік ці юрыдычная асоба) заключае з кампаніяй пагадненне аб ажыццяўленні апераций на рынку Форэкс, пералічваючы маржынальнае забеспячэнне (грошы, якія будуць забяспечваць выкананне абавязальстваў кліентам). Гэтыя грошы застаюцца ў беларускім банку на спецыяльным рахунку па ўліку забяспечальнага капіталу. Зрабіць нешта з імі форэкс-кампанія не можа, таму сродкі кліентаў абаронены ад махляроўскай дзейнасці».

У АСНОВЕ — ЕЎРАПЕЙСКИ ДОКУМЕНТ

Увогуле, рэгуляванне дзейнасці на пазабіржавым рынку Форэкс у Беларусі раней

адсутнічала. У 2013 годзе Нацыянальны банк падтрымаў ініцыятыву вядучых форэкс-кампаній па стварэнні прафесійнай арганізацыі «Асацыяцыя развіцця фінансавых рынкаў» (АРФН) для сумеснага вывучэння міжнароднага вопыту і вырашэння праблем нябанкаўскага сегмента.

Для распрацоўкі ўказа № 231 былі праналізаваны падыходы, якія прымяняюцца ў краінах Еўрасаюза і Азіі. За аналогію прынялі Дырэктыву Еўрапейскага парламента і Савета Еўрапейскага саюза «Аб рынках фінансавых інструментаў».

Аднак нарматыўнае ўрэгуляванне сферы пакуль не скончана. На працягу 9 месяцаў з моманту афіцыйнага апублікавання ўказа Нацбанк упаўнаважаны сваімі актывамі дэталізаваць становішча, да чаго будуць прыцягнуты найбуйнейшыя ўдзельнікі рынку Форэкс, у першую чаргу ўдзельнікі АРФН.

ПРЫВАБНЫЯ УМОВЫ

Цяпер Нацбанк упаўнаважаны ствараць і вёсці рэстр форэкс-кампаній, распрацоўваць патрабаванні па фарміраванні забеспячальнага капіталу і межах рызык форэкс-кампаніі і Нацыянальнага форэкс-цэнтра, а таксама праводзіць тлумачальную работу па пытаннях прымянення ўказа.

«Укараненне ў фінансую сферу Беларусі ўказа па рэгуляванні пазабіржавага рынку Форэкс — гэта важны крок у сучасны свет фінансавых адносін, свайго кшталту паказчык сталасці фінансвага рынку. У супрацьпаставіцы ўказа паспрыяць развіццю Форэкса ўнутры краіны, разбурэнню міфаў і стэрэатыпаў, а таксама росту прывабнасці краіны з боку замежных інвестараў», — заявіў старшыня праўлення АРФН **Яўген МАНДРУСАЎ.**

Для нацыянальных форэкс-кампаній прадугледжваецца зніжэнне стаўкі падатку на

прыбытак у два разы. Такім чынам, на працягу трох гадоў з моманту ўступлення ўказу ў сілу падатак на прыбытак будзе выплачвацца зыходзячы са стаўкі 9%.

Сярод іншага, указ усталяваў кваліфікацыйныя патрабаванні і патрабаванні да дзеловай рэпутацыі для кіраўнікоў і заснавальнікаў форэкс-кампаній. Акрамя гэтага, кампаніі павінны будучы выкарыстоўваць праграмае забеспячэнне, якое прадстаўляецца Нацыянальным форэкс-цэнтрам, ці ўласнае праграмае забеспячэнне, што прайшло праверку і адпавядае ўстаноўленым Нацбанкам патрабаванням.

МЫ НЯДРЭННЫЯ ТРЭЙДАРЫ

Пасля ўступлення ўказа ў сілу кліент будзе атрымліваць поўную і дакладную інфармацыю пра ўмовы здзяйснення апераций на рынку Форэкс, пра свае правы і абавязкі. У рэкламных матэрыялах форэкс-кампаній у абавязковым парадку будзе згадвацца пра рызыкую характар гандлю на міжнародным валютным рынку. У рэкламе таксама забараняецца пазначыць маркіраваныя памер даходаў, спасылка на атрыманы ў мінулы прыбыткі і фарміраваць у кліента ўражанне, што атрыманне даходу з'яўляецца гарантаваным.

Прыемна, што даходы, атрыманыя фізічнымі асобамі ад гандлю на пазабіржавым рынку, не будучы абкладацца падатковым падаткам да 1 сакавіка 2019 года.

Такім чынам, беларусы будучы абаронены ад фінансавых пірамід і іншых махляроўскіх схем. Галоўнае, каб кожны чалавек усведамляў свае магчымасці і жаданні, узважваў усё фактары і толькі пасля гэтага прымаў рашэнне стаць трыйдарам міжнароднага валютнага рынку. Вось, напрыклад, **вядучы аналітык кампаніі «Форэкс Клуб» Валерый ПАЛХОУСКІ** гаворыць: «Беларусы могуць дастаткова эфектыўна гандляваць. З іх атрымліваюцца паспяхоўныя трыядары. Адзінае толькі, што ў нас няма глыбокай культуры працы з фінансавымі інструментамі. Аднак мы, беларусы, вельмі хутка вучымся».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ, kuletski@zviazda.by

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) «СИСТЕМА СБЕРЕЖЕНИЙ ЛИНИЯ РОСТА 2.0» с 17 июня 2015 года				
Сумма депозита, ед. валюты	Сроки			
	до 6 месяцев 90–180 дней	от 6 месяцев до 1 года 181–370 дней	от 1 года до 2 лет 371–740 дней	от 2 до 5 лет 741–2000 дней
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключенных до 17.06.2015 года				
1–10 000 000	28,0	29,0	30,0	30,3
10 000 001–50 000 000	28,1	29,1	30,1	30,4
50 000 001 и более	28,2	29,2	30,2	30,5
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключаемых с 17.06.2015 года				
1–10 000 000	18,0	19,0	19,5	19,8
10 000 001–50 000 000	18,1	19,1	19,6	19,9
50 000 001 и более	18,2	19,2	19,7	20,0
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро				
1 – 500	6,00	6,25	6,35	6,45
501 – 5 000	6,10	6,30	6,40	6,46
5 001 и более	6,15	6,35	6,45	6,50
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в российских рублях				
1 – 15 000	8,40	8,80	9,10	9,30
15 001 – 150 000	8,50	8,90	9,15	9,40
150 001 и более	8,60	9,00	9,20	9,50

УЗДЕНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 1 июля 2015 года по адресу: г. Узда, ул. Советская, 22, кабинет 309 (3-й этаж) в 10.00 проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков.

№ лота	Арендодатель	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (бел. руб.)	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения)
Лот №1	Уздский райисполком	п. Смолзавод, участок №2	1,3113	625684210601000023	82 356 216	20 970 840
Лот №2	Уздский райисполком	п. Смолзавод, участок №3	0,8457	625684210601000024	54 998 352	15 903 450

Целевое назначение участков № 2 № 3 – для строительства производственного объекта (для размещения объектов промышленности). Инженерные коммуникации отсутствуют. Срок аренды участков – 50 лет.

Победитель аукциона либо единственный участник неосуществивший аукцион возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка, и публикацией объявлений об аукционе в средствах массовой информации. Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) производится в течение 10-ти рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г.Узда, ул. Советская, 22, кабинет 206, с 8⁰⁰ по рабочим дням по 26 июня 2015 года включительно.

Участники аукциона должны представить следующие документы:

- заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридические лица представляют документ, удостоверяющий личность, а также копии документов о государственной регистрации ИП, юридического лица, копии учредительных документов, представителем или уполномоченным должностным лицом – нотариально удостоверенная доверенность (для уточнения правильности оформления необходимого пакета документов обращайтесь по телефону 8 (01718) 65338).

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет 3600631002518 Главного управления Мини-

стерства финансов Республики Беларусь по Мінскай вобласці ў СВУ №625 філіяла №500 Мінскаго ўпраўлення ОАО «АСБ Беларусбанк». г. Узда, МФО 153001601, УНП 600537220, код плацежа на право заключения договора аренды земельного участка – 04002. Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для аренды на аукционе путем выезда к месту нахождения этих участков.

Более подробная информация об аукционе, условиях участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: www.uzda.minsk-region.by, либо по телефону: (801718) 65404, 54705, 65338.

Краіна Здароўя

Выпуск № 11 (341)

Псіхалогія для ўсіх

КРЫХУ СПАЧУВАННЯ

Суіцыд разглядаецца спецыялістамі з самых розных бакоў (біялагічна, генетычна, этнакультурна, псіхалагічна і інш.), і ў любым выпадку прызнаецца, што значную частку самагубстваў можна папярэзіць. Самым важным тут можа стаць спецыяльнае навучанне тых, хто аказвае пярвічную медыцынскую дапамогу, аднак кожны з нас таксама мог бы правяць больш зацікаўленасці хоць бы ў дачыненні да сваіх блізкіх.

НА ШТО ЗВЯРТАЦЬ УВАГУ?

- ✓ Замкнёнасць, у тым ліку ўнутры сям'і.
 - ✓ Псіхічнае захворванне.
 - ✓ Алкагалізм.
 - ✓ Трывога або паніка.
 - ✓ Павышаная раздражняльнасць, песімізм, апатыя.
 - ✓ Змены ў рэжыме харчавання, сну.
 - ✓ Была суіцыдальная спроба.
 - ✓ Нянавісць да сябе, пацудзі віны, сораму.
 - ✓ Сур'ёзная страта — смерць блізкага чалавека, развод, разлука.
 - ✓ Было самагубства ў сям'і.
 - ✓ Фізічнае захворванне.
- Для чалавека ў стане суіцыдальнага крызісу характэрны тры псіхалагічны асаблівасці, — тлумачыць урач-псіхіятр-нарколаг Мінскага гарадско-

га клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Аксана БУЙКО. — Па-першае, у душы схільнага да самагубства чалавека пастаянна адбываецца барацьба паміж жаданнем жыць і жаданнем памерці, прычым «перамагае» то адно, то другое. Многія не жадаюць памерці, яны проста глыбока няшчасныя, незадаволеныя сваім жыццём. Атрыманне своечасовай падтрымкі ўзмацняе імкненне жыць. Па-другое, часта самагубства — гэта імпульс, а імпульс праз некалькі хвілін ці гадзін згасае. Запусціць яго зноў могуць нейкія негатывыя падзеі. Калі ж чалавеку дапамагчы пераадолець падобны крызіс, жаданне здзейсніць самагубства можа зменшыцца. Па-трэцяе, думкі, пацудзі суіцыдальнага чалавека вельмі абмежаваныя, па прычыне «ўсё або нічога», ён не бачыць ніякіх іншых варыянтаў вырашэння праблемы. Гэтыя думкі-пацудзі вельмі падобныя ў розных суіцыдальных людзей свету, незалежна ад канкрэтнай праблемы. Неабходна паказаць гэтыя іншыя варыянты... Найлепшы спосаб даведацца пра тое, ці раздумвае чалавек аб самагубстве, — гэта задаць яму прамое пытанне. Ніякай правакацыі гэта не стане. Наадварот, чалавек можа адчуць палёгка, калі ў яго з'явіцца магчымасць адкрыта сказаць аб тым, над чым даводзілася біцца аднаму. Размаўляць трэба тэт-а-тэт, галюйнае — не гаварыць чалавеку, што «нехта і не такое пераадолеў», — не спрацуе. І абавязкова праявіць звычайнае спачуванне

Асаблівасці харчавання

Чаму мы таўсцеем?

Толькі ў 1 працэнта людзей лішняя вага звязана з парушэннем абмену рэчываў. Што да ежы, то сама па сабе яна не звязана з лішняй вагой. Многія паўнаватыя людзі кажуць: «Я шмат ем, таму што проста люблю паесці». Аднак гэта не прычына лішняй вагі. Стройныя людзі гэтаксама могуць атрымаць задавальненне ад ежы, можа, нават і большае.

Лішняя вага з'яўляецца таму, што ежа можа мець велізарнае псіхалагічнае значэнне. Можна есці для таго, каб лепш спраўляцца з негатывнымі пацудзімі. Пераадолець расчараванне, страх, незадаволенасць, сум адным дапамагае алкаголь, другім — медыкаменты, а трэцім — ежа.

— Першая патрэба немаўляці — задаволіць голад, і гэтую патрэбу вырашаюць бацькі — колькі ежы даць і калі, — тлумачыць урач-валеолаг аддзела грамадскага здароўя Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ганна РОДЗІЧ. — Па першым часе даволі цяжка адрозніць, чаму дзіця крычыць: можа, галоднае, а можа, баіцца, або сумуе, або злуецца. Аднак звычайна, як толькі дзіця закрычыць, яму даюць паесці — не толькі таму, што малавата да і перад гэтым, але і для таго, каб заспакоіць. Так бацькі дораць сабе адчуванне, што яны клапацяцца пра дзіця, што ў яго ўсё добра, здаецца, дастаткова сунуць што-небудзь у рот. Некаторыя бацькі перакормліваюць дзіця яшчэ і таму, што спрабуюць заглушыць пацудзі віны за тое, што надта мала ўвагі яму надаюць.

Нярэдка з дапамогай прысмакаў бацькі заахвочваюць або караюць. Ежа становіцца сродкам выхавання. Будзеш добра сябе паводзіць — атрымаеш марожанае. Патрэба ў цеплыні, увазе, размове, гульні, пяшчочыце задавальняецца «смачненькім». Даў дзіцяці штосьці смачнае — і нібыта зрабіў штосьці карыснае. Так паступова ежа звязваецца з прыемнымі пацудзімі, становіцца сродкам для заспакоення, замаяня і цеплыню, і ўвагу. Пазней узнікае звычайна ўзнагароджваць сябе ежай, калі мы выканалі нейкае непрыемнае заданне.

Але змешваць ежу і пацудзі небяспечна. Гэтую недарэчную сувязь трэба парваць. У кожнага чалавека абавязкова будуць непрыемныя перажыванні ў жыцці, аднак калі штотраў пры стрэсе бегчы да халадзільніка, цяжка не патаўсцее. Са сваімі пацудзімі трэба працаваць інакш, а што да харчавання, то паспрабуйце дзейнічаць паводле 10 правілаў.

1. Задавайце сабе правільныя пытанні.

Перад тым, як адчыніць халадзільнік, спытайцеся ў сябе: «Я сапраўды фізічна галодны?» Калі «так», то... «Я хачу есці або піць?» «Я хачу чаго-небудзь мяккага, сакавітага або хрумсткага?» «Я хачу чаго-небудзь салёнага, салодкага, кіслага або для душы?»

4. Пакінеце крыху на талерцы.

У дзяцінстве нас прымушалі даедаць тое, што ляжыць на талерцы. І няважна, наколькі мы былі сьтымі. І многія прыносяць гэтую звычку ў дарослае жыццё. Нічога страшнага цяпер не здарыцца, калі вы пакінеце кавалачек ежы або глыток напой. Так вы зможае захоўваць кантроль над ежай, адмаўляцца ад яе, пазбаўчыцца пацудзі ненаясцінасці. Асноўная мэта заключалася ў тым, каб вырвацца з «ежа-залежнасці» і толькі потым — пахудзець.

най, аднак паступова вы навучыцеся ў гэтым разбірацца.

Калі вы вырашылі што-небудзь з'есці або выпіць, выбірайце менавіта тое, чаго сапраўды хочацца, тады гэта насамрэч задаволіць. Не трэба трымацца толькі та «дазволенага» прадукта і толькі пасля дазваляць сабе есці тое, чаго сапраўды хацелася. Рабіце гэта адразу.

2. Ператварце прыёмы ежы ў свята.

Вы заслужылі гэта. Можаце ўпрыгожыць стол або ўключыць музыку — у вас няма неабходнасці перакрываць таймом і вельмі хутка.

3. Ешце свядома.

Перад тым, як цягнуцца па новы кавалак, пакладзіце відэлец або лыжку. Паглядзіце на ежу, павольна пачынайце жавець. З'ешце патроху ад кожнага прадукта, які ёсць на талерцы. Не ешце тое, што вам не вельмі спадабалася або не спадабалася наогул. Падумаіце, ці сапраўды вам хочацца есці яшчэ. Калі не ўпэўнены, зрабіце невялікі перапынак. Устаньце з-за стала. Думаіце пра тое, што будзеце рабіць пасля ежы. Калі разумееце, што маглі б з'есці яшчэ зусім крыху, то больш не ешце. Страўніку патрабуецца каля 20 хвілін, каб паведаміць мозгу аб тым, колькі ежы атрымана.

6. Рабіце выбар у гасцяч.

Калі вы ідзеце туды, дзе будзе вялікі выбар страў, то для пачатку разгледзіце іх усё і не бярэце адразу ўсё ў талерку. Спыніце выбар на трох стравах, якія спадабаліся больш за ўсё.

7. Ешце толькі тое, што выклікае апетыт.

Не ешце ежу толькі таму, што яна надта танная, нізкакаларыйная, калі яна не выклікае апетыт.

8. Пасля працы спачатку адпачыце.

Калі вы прыходзіце з працы напружаным і нервовым, спачатку палжыце хвілін дзесяць або прымець душ, каб расслабіцца. Калі вы адразу пачынае гатаваць ежу, то, хутчэй за ўсё,

- Ешце толькі тады, калі сапраўды адчуваеце голад.
- Ешце менавіта тое, чаго хочацца.
- Ешце свядома і толькі да таго моманту, пакуль атрымаеце задавальненне.
- Спыніцеся, калі адчулі насычэнне.

5. Паспрабуйце пару гадзін абсыцца без ежы.

Вельмі карысна навучыцца усведамляць пацудзі голаду. Назірайце за ім. Вы сапраўды адчуваеце голад, калі гатовы з'есці любы прадукт.

6. Рабіце выбар у гасцяч.

Калі вы ідзеце туды, дзе будзе вялікі выбар страў, то для пачатку разгледзіце іх усё і не бярэце адразу ўсё ў талерку. Спыніце выбар на трох стравах, якія спадабаліся больш за ўсё.

7. Ешце толькі тое, што выклікае апетыт.

Не ешце ежу толькі таму, што яна надта танная, нізкакаларыйная, калі яна не выклікае апетыт.

8. Пасля працы спачатку адпачыце.

Калі вы прыходзіце з працы напружаным і нервовым, спачатку палжыце хвілін дзесяць або прымець душ, каб расслабіцца. Калі вы адразу пачынае гатаваць ежу, то, хутчэй за ўсё,

пастаянна будзеце што-небудзь жаваць паміж справай.

9. Не ешце па звычцы.

Вы не абавязаны есці па гадзінна, нейкай пэўнай стравы.

10. Займіцеся здаровым харчаваннем.

Вы не можаце пастаянна харчаватца аднымі прысмакамі і пры гэтым быць здаровым, аднак калі вы доўга адмаўляліся ад нечага, то абавязкова захочацца «ўзяць рэванш». Спачатку паспрабуйце пазбаўчыцца страху перад гэтымі прадуктамі і пацудзі віны, звязанага з ім. Можаце дазволіць сабе з'есці шмат шакаладу або пірагу, калі вы адчуваеце голад, пасля ўжо не захочацца есці гэта пастаянна. Калі вы звярніцеся арыентацыя на дыеты, пазбаўчыце ўвагу на здаровае харчаванне — не для пахудзення, а для таго, каб даць сваюму арганізму найлепшае

ПЯЦЬ ПРАВІЛАЎ БЯСПЕЧНАГА ЛЕТА

Летнія канікулы — гэта, вядома, магчымасць загараць, купацца, гуляць у лесе. Але тут яшчэ і высокая сонечная актыўнасць, насыкомыя, сапсаваныя прадукты... Словам, ёсць ад чаго бараніцца самім і бараніць дзіця, пра што нагадвае інструктар-валеолаг 23-й гарадской дзіцячай паліклінікі г. Мінска Ірына ШАЎЦОВА. Аб чым яшчэ трэба памятаць, каб не сапсаваць сабе летам здароўе?

1. ЗАСЦЕРАГАЕМСЯ АД ТРАУМАЎ

Набываюць спартыўныя тавары надзейных вытворцаў, асабліва для траўманебяспечных відаў спорту. Ездзіце на скейце, роліках, веласіпедзе трэба ў шлеме, з накаленнікамі, налукотнікамі, абаронай далонь. Увесь інвентар павінен адпавядаць узросту. Скажам, рама веласіпэда павіна быць на 7 см ніжэйшая за пахвіну, калі дзіця стаіць на зямлі, а вышыня сядзення — такая, каб можна было нармальна дацягнуцца прамой нагой да педаль і ніжнім становішчы. Для язды на роліках неабходна добра фіксаваць галенку, каб не вывіхнуць яе. Калі ваша дзіця надта часта траўмуецца, спрабуйце перыядычна гуляць з ім у спакойныя гульні — чыталіце, малюйце дзе-небудзь на паляне ў парку або на беразе ракі.

Пералом
Выявіць пералом у дзяцей не так проста. Пераломы ў іх не заўсёды бачны, як не заўсёды парушаецца рухавае або форма. Косці ў дзяцей гібкія, таму часта бываюць мікрарасчэплены і мікратрэшчыны, але выявіць іх здольны толькі спецыяліст. Так што пры моцнай траўме лепей паказацца траўматологу. Першая дапамога пры пераломе рукі — фіксацыя з дапамогай трымаўкі. Рука павіна быць сагнутай пад вуглом 90 градусаў і свабодна павісаць на тканіне, якая мацуецца на шыі. Першая дапамога пры пераломе нагі — накладанне шыны.

Сінякі і драпіны
Прамываем, апрацоўваем антысептыкам. Каб зменшыць боль і напуханне — прыкладаем халодны прадмет або паліваем халоднай вадой.

2. ЗАСЦЕРАГАЕМСЯ АД СОНЦА

Галаўны ўбор. Надзявайце дзіцяці ў сонечны дзень. Час знаходжання на сонцы індывідуальны і залежыць ад узросту, здароўя, скуры, аднак у любым выпадку яго неабходна павялічваць паступова — іначай не пазбегнуць сонечных алёпак.

Сонцахоўныя сродкі. Карыстацца за 15-20 хвілін да выхату на вуліцу, пасля купання ў вадаёме. Для дзяцей

ёсць спецыяльныя сродкі, з абаронай узроўню SPF-20 або SPF-30. Дашкольнаму лепей падыходзяць крем або малачкі (спрэж, гелі і мусы могуць падушваць скуру). Нанясенне крэму ніяк не адмяняе нормы знаходжання пад прамымі промянямі.

Пітная вада. Добра паіце дзіця, але звычайнай бутэляванай вадай, а не ліманадамі.

Апёк
Нават пры лёгкім пацырваненні скуры тэрмінова хавайце дзіця ў цень. Трымайце ў аптэцы сродак ад апёкаў (прадаюцца ў аптэцы).

3. ЗАСЦЕРАГАЕМСЯ АД НАСЯКОМЫХ

Збіраючыся ў лес або парк, думайце пра абарону ад класічных гукаўны ўбор, адзенне, якое захарывае рукі-ногі. Выкарыстоўвайце спецсродкі для адпушчання насякомых — можна насіць з сабой сурэзткі-рэпеленты. Трымайце ў аптэцы сродак для лячэння ўкусаў насякомых.

4. ЗАСЦЕРАГАЕМСЯ НА ВАДЗЕ

Не ігнаруйце самі правілы паводзінаў на вадзе і не дазваляйце рабіць гэта

дзеям. Не купайцеся з ім у незнаёмых месцах, не заплывайце за буйкі, не скачыце ў ваду ў месцах з невядымым дном. Трымайце дзіця пад увагай, пакуль яно ў вадзе. Калі дзіця дронна плавае, купіце яму спецыяльныя нарукі, камізэльку. Абмяжуйце час знаходжання ў вадзе для прадухілення пераахладжвання. Пасля купання ў салёнай вадзе прывучайце мыцца ў прэснай. Тлумачце небяспеку віроу, суртарга, вялікіх хвалю, моцных цячэнняў і г.д. Навучайце азам тэхнікі ратавання таго, хто тоне (або звярніцеся для гэтага да інструктара па плаванні).

5. ЗАСЦЕРАГАЕМСЯ АД АТРУЧЭННЯ

Прывучайце дзіця мыць рукі перад кожным прыёмам ежы ці хоць бы старанна выціраць іх вільготнымі сурэзткамі. Не давайце ў спіку прадукты, якія хутка псуюцца: рыбу, малочнае, каўбасу, асабліва мяса, яно можа ператварыцца ў атруту праз 20 хвілін знаходжання на сонцы. Давайце больш агародніны, фруктаў, ягад. Старанна мыйце іх перад ужываннем. Не купляйце фрукты, якія яшчэ не павіны прадавацца па сезоне. Трымайце ў аптэцы сродкі для лячэння атручэнняў.

ПРА ШТО НАГАДАЦЬ ДЗІЦЯЦІ

1. Плавай толькі ў спецыяльна прызначаных для гэтага месцах. Не заплывай за буйкі і не падплывай пад судны, лодкі, не плавай пры вялікіх хвалях, не нырай у месцах з невядымым дном, не «тапі» сяброў і не нырай глыбока, матрацы і выратавальныя кругі не прызначаны для таго, каб плаваць далёка ад берага.
2. Апанайся і хавайся ад сонца, калі скура пачала чырванець.
3. Пі шмат вады, але толькі не салодкую.
4. Старанна мый агародніну, фрукты, ягады і рукі.
5. Калі побач насякомыя, не рабі рэзкіх рухаў.
6. Не падыходзь да чужога сабакі, асабліва калі той есць.
7. Не размаўляй з незнаёміцамі. Дарослы павінен прасціць дапамогі ў дарослага, а не звяртацца па яе да дзіцяці. Калі цябе нехта пераследуе, ідзі туды, дзе ёсць людзі, не забягай ў тупікі і пад'езды. Прасі дапамогі ў міліцыянера, ахоўніка, прадаўца ці іншых дарослых.

Фізікульт-ура!

ПАЧЫНАЕМ РАНІШНЯЮ ГІМНАСТЫКУ

Актыўная рухальная дзейнасць паляпшае абменныя працэсы, работу ўнутраных органаў, структуру мышачнай тканкі, удасканальвае спадчынныя задаткі і рэзервы ўсіх сістэм арганізма. Дзякуючы гэтым рэзервам, дасягаецца высокі ўзровень прыстасаванасці арганізма да навакольнага, устойлівасць да недахопу кіслароду, інфекцый, змяняльных стрэсаў. Здароўе — гэта не запас або фонд, які можна расходаваць пакрысе, а працэс, якім трэба пастаянна кіраваць.

ШТО ВАРТА РАЗУМЕЦЬ ПАД «ЗДАРОВЫМ ЛАДАМ ЖЫЦЦЯ»?

1. **Адмова ад шкодных звычак.** Курэнне, наркатыкі і алкаголь з'яўляюцца прычынай вялікай колькасці невывеленых захворванняў, скарачаюць працягласць жыцця і зніжаюць працаздольнасць, што пацверджана велізарнай колькасцю лакальных і маштабных даследаванняў.
2. **Актыўны рухальны рэжым.** Агульная рухальная актыўнасць уключае ранішнюю гімнастыку, фізікультурныя трэнерыі, самастойныя заняткі фізічнымі практыкаваннямі і г.д. Нормы агульнай рухальнай актыўнасці дакладна не вызначаны. Некаторыя айчыныя і японскія вучоныя лічаць, што дарослы чалавек павінен рабіць у дзень мінімум 10-15 тысяч крокаў.
3. **Рэжым працы і адпачынку.** Пры правільным рэжыме працоўнага дня неабходны рытм функцыянавання арганізма, што спрыяе ўмацаванню здароўя і падтрымцы нармальнай вагі. Сістэматычны і добра арганізаваны працэс рухальнай працы надзвычай спрыяльна ўплывае на нервовую, кардыялагічную, рэспіраторную, мышачна-касцяную і іншыя сістэмы арганізма. Доўга жыве той, хто шмат і добра працуе ўсё жыццё.
4. **Рацыянальнае харчаванне, сон.** Першае ў харчаванні — нізкакаларыйнасць або раўнавага паміж энэргятратамі арганізма і энэргаспажываннем. Лішак харчовых прадуктаў з'яўляецца павелічэннем вагі і атлусценню. Другі момант — разнастайнасць, забеспячэнне патрэбы арганізма ў тлушчач, вугляводах, бялках, вітамінах, мінеральных рэчывах, харчовых валокнах.
5. **Асабістая гігіена, загартоўка.** Наогул, гігіена — гэта рэжым сну, харчавання, працы і адпа-

чынку. Што да загартоўкі, то гэтую выдатна спрыяюць хада басанож, паветраныя, вадныя і сонечныя працэдурны. Эфект загартоўкі ў тым, каб павысіць супраціўляльнасць не толькі да прастудных і інфекцыйных захворванняў, але і да недахопу кіслароду. Вядома, што загартаваныя людзі хварэюць у 2-3 разы радзей, чым насельніцтва ўвогуле.

6. Станоўчыя эмоцыі.

Адчуванне чалавекам фізічнай і рухальнай дасканаласці з'яўляецца адной з галоўных умоў фарміравання пацудзі задаволенасці ад жыцця.

Задачы кафедры фізічнага выхавання і спорту Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат педагагічных навук, дацэнт Кірыл РАМАНАЎ нагадвае асноўныя сучасныя аздараўленчыя сістэмы.

Дыхальная гімнастыка. Спецыяльная практыкаванні для рэгуляцыі дыхальнай сістэмы. Іс-

Проціпаказанні да заняткаў фізікультурнай:

тэмпература вышэйшая за 37 градусаў, абстрактнае хранічнае захворванне, сасудзістыя крызі (павышэнне ціску, паніжэнне ціску), парушэнне рытму сардэчна-скарачэння (сіноўсавая тахікардыя — 110 уд/хвіліну і вышэй, брадыкардыя — менш за 50 уд/хвіліну, арытмія — экстрасістэлы з частотай звыш 1 у хвіліну), хварятыя станы (галаўны, страўніковы і іншы боль).

нуюць сістэмы дыхання па Стрэлнікавай, Бутэйку, Дзінэйку і інш.

Рэлаксацыйная гімнастыка. Спалучэнне фізічных практыкаванняў з расслабленнем.

Рытмічная гімнастыка. Агульнаразвіваючыя практыкаванні для постаці, на раўнавагу, з гімнастычнымі палкамі, з гумавымі і набунымі мячамі, у з'яднаванні становішчы сядзячы, лежачы на спіне, на баку, жывае, сядзячы на пятках. Бег, скачкі. Танцавальныя элементы, якія выкарыстоўваюцца пад рытмічную музыку. Такую гімнастыку можна ўключаць ва ўсе формы аздараўленчай

фізікультурны.

Аэробіка. Сістэма практыкаванняў з цыклічных відаў спорту, звязаных з трываласцю (хада, бег, плаванне і г.д.), павышае функцыянальныя магчымасці сардэчна-сасудзістай і дыхальнай сістэм.

Каланетыка. Праграма з 30 практыкаванняў для жанчын, складаная з чатырох частак. Выконваецца ў асноўным у ізаметрычным рэжыме і выклікае актыўнасць глыбока размешчаных мышцаў.

Фітнес. Агульны, фізічны і спартыўна-арыентаваны. Гэта могуць быць віды аэробнай накіраванасці (хада, бег трусцою, плаванне, язда на веласіпедзе, рухавыя гульні); гімнастычныя практыкаванні (нахілены, павароты тулава, вачорчаны, упоры, седы, маханні), практыкаванні цыклічнага характару (на трэбанае, велатэрнажоры і інш. прыладах), сілавыя практыкаванні (з аб'яжарваннем, эластычнымі прадметамі, супраціўленнем партнёра, са снарадамі), практыкаванні на расцягванне, рэлаксацыйныя і рэкрэацыйныя практыкаванні.

Шэйпінг. Навукова абгрунтаваная сістэма аздараўленчай фізічнай культуры для дзяўчат і жанчын, скіраваная на карэкцыю фігуры і паліпашэнне функцыянальнага стану арганізма. Добра спалучаецца з аэробікай і атлетыкай.

Абмен вопытам

Клінічныя кафедры Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта ўжо некалькі гадоў актыўна супрацоўнічаюць з Казахскім нацыянальным медыцынскім ўніверсітэтам імя С.Д. Асфендіярава, у якім прафесары БДМУ чытаюць лекцыі, праводзяць майстар-класы, рыхуюць вучэбна-метадычныя дапаможнікі. Самыя цесныя стасункі склаўся ў казахскіх калег з супрацоўнікамі 2-й і 3-й кафедраў унутраных захворванняў, нервовых і нейрахірургічных хвароб і 1-й кафедраў хірургічных захворванняў. Дарчы, зацверджаны план супрацоўніцтва і з Медыцынскім ўніверсітэтам Астаны.

А ў нас такое ёсць!

раэнтэралогіі і гепаталогіі казахскія калегі распавядалі пра сучасную тэрапію хранічнага гепатыту і цырозу печані, дыягностыку і лячэнне кардыягенных пашкоджанняў печані і іншых паталогій гэтага органа. Выступленне дацэнтаў 2-й кафедраў унутраных захворванняў БДМУ Мікалая Каправа і Ірыны Шаламіцкай было прысвечана ранній дыягностыцы гастрозафагіяльнай рэфлюкснай хваробы — кіслотазалежнай паталогіі верхняга аддзела страўнікава-кішчачнага тракту з цяжкай эрэйна-язавымі пашкоджаннямі стрававода, развіццём крывацёку. Адназначна вядучая роля ўнутрыстрававоднай рН-метры ў дыягностыцы рэфлюкснай хваробы, якая часта спалучаецца з хранічнай бронхалёгчнай паталогіяй і начнымі кіслотнымі закідамі. Цікавае да гэтага дакладна была абумоўлена тым, што сучаснае электраметрычнае даследаванне страўнікавай сакрэцыі ў лячэбных і навукова-даследчых цэнтрах Казахстана пакуль не праводзіцца.

ПАСТАЙСКІЯ НАЙГРЫШЫ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
І ўсё-такі пра цымбалы і гармонік.
Гэта ад іх пайшла назва знакамітага
фестывалю. У Паставах сапраўды бы-

ло весела: гэтыя старажытныя любі-
мыя інструменты лашчылі сэрцы і душы
тых, хто не ўяўляе жыццё без знаёмых
з дзяцінства гукаў і найгрышаў. Не

першы раз запрошаны на фестываль і
жыхары Пастаўскага раёна Уладзімір
Мычко з Дунавіч са сваімі цымбаламі
і Аляксандр Пачкоўскі з вёскі Гута са

сваім гармонікам. На свяце яны пад-
малі настрой полечкамі, вальсочкамі і
іншымі пастаўскімі найгрышамі, у ду-
эце і паасобку.
Пастаўцы ўжо ведаюць, што свята
заўсёды пачынаецца з кірмашу. Влікі
«Горад майстроў» размясціўся на га-
лоўнай плошчы. Тут і сабраліся майстры
са сваімі бочкамі, вышыванкамі, нават
ганчар, які робіць посуд на манер стара-
жытных часоў. А яшчэ ў самым цэнтры
горада размясцілі падворкі ад вёсак і
аграгарадкі, якія прапанавалі гасцям
пакаштаваць стравы паазерскай кухні.
Гараджане і госці фестывалю спя-
шаліся на пляцоўку, дзе праводзіўся
конкурс выканаўцаў ігры на народных
інструментах пад назвай «Хто каго?».
На сцэну выходзілі асобныя артысты-
аматары і цэлыя калектывы. Паказвалі
сваё майстэрства дзеці са сваімі ду-
дачкамі і гармонікамі. І дарослыя — з
цымбаламі і бубнамі.
Напэўна, удзельнікам гэтага свя-
та запомніцца ўрачысты і гасцінны
настрой гаспадары. А пастаўчане ў
сваю чаргу ўражаны мноствам цікавых
дзеяў і паказаў.
Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.
photo@zviazda.by
Віцебская вобласць.

Учреждение высшего образования
«Белорусский государственный аграрный технический университет»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ
на 2015/2016 учебный год
по следующим специальностям:

Специальности	План набора		
	Дневная	Заочная	Соискательство
05.20.01 — технологии и средства механизации сельского хозяйства	2	2	-
05.20.02 — электротехнологии и электрооборудование в сельском хозяйстве	1	1	-
05.20.03 — технологии и средства технического обслуживания в сельском хозяйстве	2	-	-
05.13.06 — автоматизация и управление технологическими процессами и производствами (в сельском хозяйстве)	1	-	-
05.14.08 — энергоустановки на основе возобновляемых видов энергии	1	-	-
05.05.03 — колесные и гусеничные машины	1	-	-
05.26.01 — охрана труда (сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность в АПК)	1	-	-
06.01.04 — агрохимия	-	-	1
08.00.05 — экономика и управление народным хозяйством	2	1	-

Прием документов —
с 1 августа по 30 сентября 2015 г.
Вступительные экзамены по специальности —
с 10 по 21 октября 2015 г.
Начало занятий — 1 ноября 2015 года.

Адрес приемной комиссии:
220023, г. Минск,
пр. Независимости, 99/5-1,
каб. 504
(тел. 8 017 385 91 07).
УНН 100185315

УВАГА! ПАДАЁМ ДАКУМЕНТЫ Ў АСПИРАНТУРУ

УО «Витебская ордена «Знак Почета»
государственная академия ветеринарной медицины»
**ОБЪЯВЛЯЕТ КОНКУРС
В АСПИРАНТУРУ
И МАГИСТРАТУРУ
НА БЮДЖЕТНУЮ
И ПЛАТНУЮ ФОРМЫ
ОБУЧЕНИЯ НА 2015 ГОД:**

• **В АСПИРАНТУРУ** по специальностям: паразитология (2 — дневная форма обучения); диагностика болезней и терапия животных, патология, онкология и морфология животных (1 — дневная форма обучения); ветеринарная фармакология с токсикологией (1 — дневная форма обучения, 1 — заочная форма обучения).

• **В МАГИСТРАТУРУ** по специальностям: «Ветеринария» (8 — дневная форма обучения, бюджет, 2 — заочная форма обучения, бюджет; 2 — дневная форма обучения, платная основа) и «Зоотехника» (2 — дневная форма обучения, бюджет, 3 — заочная форма обучения, бюджет; 2 — дневная форма обучения, платная основа).

Прием документов в аспирантуру осуществляется
с 1 августа по 30 сентября 2015 г.
Прием в аспирантуру осуществляется на конкурсной основе
с 1 по 31 октября 2015 г.
Прием документов при поступлении в магистратуру
с 18 по 24 августа 2015 г.
Вступительные экзамены — **с 25 по 30 августа 2015 г.**
Документы направлять по адресу:
**210026, г. Витебск, ул. 1-Доватора, 7/11,
научный отдел.**
Справки по телефону: 37 04 42. УНН 300002681

Учреждение образования
«Гомельский государственный университет
имени Франциска Скоринь»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЁМ В АСПИРАНТУРУ
на 2015 год
ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ
ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ
за счет средств республиканского бюджета

Отрасль науки	Шифр и название специальности	Аспирантура	
		Всего	Из них по формам обучения (количество мест по плану)
физико-математические науки	01.01.01 «Вещественный, комплексный и функциональный анализ»	3	2 1
	01.04.05 «Оптика»	1	1 -
технические науки	01.04.07 «Физика конденсированного состояния»	1	1 -
	05.13.18 «Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ»	1	- 1
экономические науки	08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством»	1	1 -
	10.01.02 «Русская литература»	1	1 -
филологические науки	10.02.02 «Русский язык»	1	1 -
	10.02.01 «Белорусский язык»	2	2 -
юридические науки	12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право»	1	- 1
	13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования»	1	1 -
педагогические науки	13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры»	3	3 -
	25.03.01 «Физическая география и биогеография, география почв и геохимия ландшафтов»	2	- 2
науки о земле			
ИТОГО		18	13 5

Прием документов с 1 по 30 сентября 2015 года
по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 104, кабинет 4-6
Подобную информацию можно узнать по тел. 8 (0232) 578377
или на сайте университета gsu.by УНН 400011099

Учреждение образования
«Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»
**ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ
И ДОКТОРАНТУРУ в 2015 году**
Прием в аспирантуру университета осуществляется за счет средств республиканского бюджета (количество мест указано в таблице) и на платной основе по следующим специальностям:

№ п/п	Научные направления/специальности	Форма получения образования	
		Бюджет	В том числе целевое место
Физико-математические науки			
1.	Вещественный, комплексный и функциональный анализ	1	
2.	Дифференциальные уравнения, динамические системы и оптимальное управление	1	
3.	Радиофизика		1
4.	Оптика		
5.	Физика конденсированного состояния	1	
6.	Лазерная физика	2	
7.	Системный анализ, управление и обработка информации (промышленность)		
8.	Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ		1
Биологические науки			
9.	Биохимия	2	
10.	Биотехнология		
11.	Микробиология		
12.	Физиология		
Технические науки			
13.	Динамика, прочность машин, приборостроение и аппаратура		1
14.	Физика конденсированного состояния		
15.	Материаловедение (машиностроение)	1	1
16.	Технология и переработка полимеров и композитов		
Исторические науки			
17.	Отечественная история		
18.	История географии, источниковедение и методы исторического исследования	1	
19.	Теория и история культуры		
Экономические науки			
20.	Экономика и управление народным хозяйством (экономика и управление предприятиями, отраслями, комплексами)		1 1
21.	Математические и инструментальные методы экономики	1	1
Филологические науки			
22.	Социальная философия		
23.	Теория и история культуры		
Филологические науки			
24.	Белорусский язык	1	
25.	Русский язык	1	
26.	Литература народов стран зарубежья (польская литература)		
27.	Теория литературы. Текстология	3	1
28.	Славянские языки		
29.	Теория языка		
30.	Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание		
Юридические науки			
31.	Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве	1	1
32.	Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право	1	
33.	Земельное право; природоресурсное право; экологическое право; аграрное право	1	
34.	Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право		
35.	Уголовный процесс		
36.	Криминалистика; судебно-экспертная деятельность; оперативно-розыскная деятельность		
Педагогические науки			
37.	Общая педагогика, история педагогики и образования	1	2 1
38.	Теория и методика обучения и воспитания (литература)		
39.	Теория и методика обучения и воспитания (физика)		
40.	Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	1	
Психологические науки			
41.	Педагогическая психология		
42.	Психология развития, акмеология	1	
Культурология			
43.	Теория и история культуры		

По указанным специальностям осуществляется прием в аспирантуру ГрГУ им. Я. Купалы на платной основе в дневной и заочной форме получения образования, а также для обучения в форме соискательства. Количество мест для получения послевузовского образования на платной основе ограничивается возможностью обеспечения лиц, поступающих в аспирантуру, научными руководителями.
ПРИЕМ В ДОКТОРАНТУРУ УНИВЕРСИТЕТА
осуществляется по специальности «Оптика» на платной основе.
Прием документов в аспирантуру и докторантуру учреждения образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы» в 2015 году будет осуществляться с 3 августа по 30 сентября 2015 года в соответствии с Положением о подготовке научных работников высшей квалификации в Республике Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 01.12.2012 № 561, иными актами законодательства Республики Беларусь.
По вопросам поступления обращаться по адресу: г. Гродно, ул. Ожешко, 22, ауд. 401, тел.: 80152731927, e-mail: www.postgraduate@grsu.by.

Белорусская государственная академия искусств
ПРОВОДИТ НАБОР В АСПИРАНТУРУ
по следующим специальностям:
• ТЕАТРАЛЬНОЕ ИСКУССТВО;
• ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ И ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОЕ ИСКУССТВО И АРХИТЕКТУРА;
• ТЕХНИЧЕСКАЯ ЭСТЕТИКА И ДИЗАЙН.
Информация о наборе:
АСПИРАНТУРА:

Специальность	Количество бюджетных мест
17.00.01 — театральное искусство	1 дневное (с отрывом от производства)
17.00.04 — изобразительное и декоративно-прикладное искусство и архитектура	3 дневных (с отрывом от производства)
17.00.06 — техническая эстетика и дизайн	2 дневных (с отрывом от производства)

ДОКТОРАНТУРА:

Специальность	Количество бюджетных мест
17.00.04 — изобразительное и декоративно-прикладное искусство и архитектура	1 дневное (с отрывом от производства)

Дополнительную информацию можно получить по телефону: (017) 331 69 79.
Срок подачи документов с 15.09.2015 по 30.09.2015.

Учреждение образования УНП 300048858
«Витебский государственный университет имени П.М. Машерова»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ на 2015 год
в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета по следующим отраслям науки и специальностям:

Организация-исполнитель	Шифр специальности	Аспирантура			
		Всего	Дневная	Заочная	Соискательство
Витебский государственный университет имени П.М. Машерова	03.02.05 — энтомология	3	1	1	1
	03.02.08 — экология	2	1	1	1
	05.13.18 — математическое моделирование, численные методы и комплексы программ	1	1	1	1
	07.00.02 — отечественная история	3	3		
	10.02.01 — белорусский язык	1	1		
	10.02.02 — русский язык	4	2	2	
	13.00.01 — общая педагогика, история педагогики и образования	3	2	1	
	13.00.02 — теория и методика обучения и воспитания (трудовое обучение)	1	1		
	17.00.09 — теория и история искусства	8	4	2	2
	19.00.07 — педагогическая психология	3	3		
	ВСЕГО	27	18	6	3

ВГУ имени П.М. Машерова объявляет также прием в аспирантуру для получения послевузовского образования (дневная, заочная формы, соискательство) за счет юридических и физических лиц на платной основе.
Документы для поступления принимаются с 1 августа по 30 сентября 2015 года по адресу: 210038, Витебск, Московский проспект, 33, кабинет 207.
Подробная информация — на сайте ВГУ имени П.М. Машерова (<http://www.vsu.by>) (Рубрики «Образование» — аспирантура) и по телефону 8 (0212) 58 99 16 (параллельный), e-mail: aspri@vsu.by.

Учреждение образования
«Гомельский государственный университет имени П.О. Сухого»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ на 2015 год
в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования I ступени за счет средств республиканского бюджета

Шифр и название специальности	Всего, чел.	Дневная форма	Заочная форма
05.02.02 — Машинное, системы приводов и детали машин	1	-	1
05.02.09 — Технологии и машины обработки давлением	1	-	1
05.09.03 — Электротехнические комплексы и системы	1	1	-
13.03.05 — Элементы и устройства вычислительной техники и систем управления	2	1	1
05.14.04 — Промышленная теплоэнергетика	1	-	1
05.16.04 — Литейное производство	1	1	-
05.16.09 — Материаловедение (машиностроение)	2	2	-
ВСЕГО	9	5	4

Прием в аспирантуру университета также осуществляется за счет средств юридических и физических лиц!
Подготовка научных работников высшей квалификации в аспирантуру университета ведется по 10 специальностям и по трем формам обучения: дневная, заочная и в форме соискательства.
Прием документов в аспирантуру осуществляется:
с 1 августа по 30 сентября 2015 года
по адресу: г. Гомель, пр. Октября, 48, корпус 1, кабинет 601.
Подробную информацию можно получить: по телефону 8 (0232) 40 03 98 на сайте университета www.gstu.by, E-mail: aspirantura@gstu.by
Приглашаем всех желающих!
УНН 400073500

Учреждение образования УНН 10062652
«Международный государственный экологический университет имени А.Д. Сахарова»
объявляет прием в 2015 году В АСПИРАНТУРУ
в дневной/заочной/соискательство форме ПОЛУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ по специальности
• Экология (биологические науки) 4/2/1
В аспирантуру на конкурсной основе принимаются лица, имеющие диплом о высшем образовании и диплом магистра, склонность к научным исследованиям.
Поступающие должны иметь опыт практической работы не менее двух лет либо рекомендацию совета вуза или факультета вуза.
Поступающие в аспирантуру сдают вступительный экзамен по специальности в период с 5 по 20 октября 2015 года, соискатели экзаменов не сдают.
Прием документов с 1 по 30 сентября 2015 года
Наш адрес: 220070, г. Минск, ул. Долгобродская, 23, каб. 406, тел. 299 00 18.
Подробности на сайте: <http://www.iseu.by>.

Учреждение образования УНП 100286677
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»
АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ у аспирантуру і дактрантуру на 2015 год на наступных спецыяльнасцях:

Спецыяльнасць	Аспирантура		Дактрантура	
	Дзённая форма навучання	Заочная форма навучання	Саліскальцтва	Саліскальцтва
Педагагічныя навукі				
05.25.03 — Бібліязнаўства, бібліяграфічнасць і кнігазнаўства	2	-	-	-
13.00.05 — Тэорыя, метады і арганізацыя сацыяльна-культурнай дзейнасці	1	-	1	-
Мастацтвазнаўства				
17.00.09 — Тэорыя і гісторыя мастацтваў	4	3	2	1
Культуралогія				
24.00.01 — Тэорыя і гісторыя культуры	3	-	1	-
24.00.03 — Музейназнаўства, кансервацыя і рэстаўрацыя гісторыка-культурных аб'ектаў	1	-	3	-

*Вызначана колькасць месцаў для навучання за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.
Прыём асоб для атрымання паслявузскай адукацыі ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Палажэннем аб падрыхтоўцы навуковых работнікаў высшай кваліфікацыі ў Рэспубліцы Беларусь (Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 561 ад 01.12.2011).
Прыём дакументаў у аспирантуру з 1 жніўня па 30 верасня 2015 года.
Прыём пачатковых паступленняў у аспирантуру звартацца: 220007, г. Мінск, вул. Рабараўская, 17, пакой 225. Тэл. (+375 17) 222 83 79.

Учреждение образования УНН 40003888
«Мозырский государственный педагогический университет имени И.П. Шамякина»
В 2015 ГОДУ В АСПИРАНТУРУ
ОБЪЯВЛЕН НАБОР ЛИЦ по следующим специальностям:

на дневную форму получения послевузовского образования			
Шифр	Специальность	Срок обучения	План приема
10.02.01	Белорусский язык	3 года	2
10.02.02	Русский язык	3 года	2
13.00.01	Общая педагогика, история педагогики и образования	3 года	2
01.04.05	Оптика	3 года	1
на заочную форму получения послевузовского образования			
Шифр	Специальность	Срок обучения	План приема
13.00.01	Общая педагогика, история педагогики и образования	4 года	1

Прием документов осуществляется с 1 августа по 30 сентября 2015 года по адресу: г. Мозырь, ул. Студенческая, 28, ауд. 220.
Справки по телефону: 8-0236-32-43-79.

Учреждение образования УНП 21007586
Полесский государственный университет
ПРОВОДИТ ПРИЕМ В ОЧНУЮ АСПИРАНТУРУ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:
08.00.05 — экономика и управление народным хозяйством — 1 человек;
08.00.10 — финансы, денежное обращение и кредит — 1 человек;
03.01.06 — биотехнология — 2 человека.
В ЗАОЧНУЮ АСПИРАНТУРУ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:
08.00.05 — экономика и управление народным хозяйством — 1 человек;
13.00.04 — теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры — 2 человека.
Прием документов — с 01 августа по 30 сентября 2015 года по адресу: ул. Пушкина, 4, 225710, г. Пинск, тел. (0165) 31 08 56.
Подробная информация — на сайте университета: <http://www.psunbrb.by>

ИНФОРМАЦИЯ о проведении аукциона с условием по продаже права заключения договора аренды земельных участков

ЛОТ № 1
Адрес объекта и его наименование
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставления победителю аукциона

Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений
Адрес объекта и его наименование
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставления победителю аукциона

Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений
Адрес объекта и его наименование
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставления победителю аукциона

Порядок оплаты
Порядок осмотра земельного участка на местности
Условия проведения аукциона
Организатор аукциона
Документы, предоставляемые для участия в аукционе
Конечный срок и адрес приема заявок
Дата, время и место проведения аукциона

ПРИГЛАШАЕМ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПЕРЕГОВОРАХ
на оказание услуг по выполнению проектных и изыскательских работ и ведение авторского надзора за выполнением строительного-монтажных работ при проведении капитального ремонта на объекте «Модернизация кровли и фасадов зданий УО «Минский государственный колледж технологии и дизайна легкой промышленности» по ул. Матусевича, 26 1 этаж».

Государственное авиационное аварийно-спасательное учреждение «Авиация» МЧС Республики Беларусь
ПРОВОДИТ ПРОЦЕДУРУ ПЕРЕГОВОРОВ по закупке услуг на текущий ремонт входов и части помещений здания предполетного отдыха.

Информация о проведении процедуры размещена на сайте www.icctrade.by, процедура № 2015-254998, контактные телефоны: 385-13-86, факс 287-59-55.

Звезда 17 чэрвеня 2015 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
Продавец: ОАО «Барановичметаллотторг» (ликвидационная комиссия).
Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки»
Лот № 1: имущество, расположенное на земельном участке пл. 0,4034 га, по адресу: Брестская область, г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 18Г, в составе: Цех услуг (в т.ч. забор, покрытие), общ. пл. 649,6 кв.м, инвентарный номер: 110С-86090; Туалет, общ. пл. 28,6 кв.м, инвентарный номер: 110С-99715; Кран подвесной в цехе услуг, инв. № по бух. учету 4170.

ИЗМЕНЕНИЯ К ПРОЕКТНЫМ ДЕКЛАРАЦИЯМ
по объекту «Группа многоквартирных жилых домов со встроенно-пристроенными объектами общественного назначения и подземной гараж-стоянкой по пр. Дзержинского в микрорайоне «Малиновка-1».

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ
Лот № 1. Автомобиль MERSEDES BENZ 508, 1995 года выпуска, регистрационный номер АВ 5065-2.
Первоначальная стоимость — 51 097 000 белорусских рублей.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
по поручению ОАО «Трест Белтрансстрой» (продавец) проводить повторный открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества, расположенных по адресу: г. Брест, ул. Карасева, 100:

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного открытого аукциона по продаже капитального строения, находящегося в собственности ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 29 июня 2015 года

ПРИГЛАШАЕМ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПЕРЕГОВОРАХ
на оказание услуг по выполнению проектных и изыскательских работ и ведение авторского надзора за выполнением строительного-монтажных работ при проведении капитального ремонта на объекте «Модернизация кровли и фасадов зданий УО «Минский государственный колледж технологии и дизайна легкой промышленности» по ул. Матусевича, 26 1 этаж».

Центр Промышленной Оценки

Организация аукционов
Оценка всех видов имущества
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Трест Белтрансстрой» (продавец) проводить повторный открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества, расположенных по адресу: г. Брест, ул. Карасева, 100:

ПОВЫШЕННЫЙ ПУТЬ (протяжением 355,1 м), инвентарный номер 100С-60978 (в т.ч. верхнее строение пути, бетонная площадка, подпорная стена, ж/б забор).
Склад СЫПУХИХ МАТЕРИАЛОВ, общей площадью 126,3 кв.м, инвентарный номер: 100С-47336. Начальная цена лота с НДС 20% — 212 651 330 бел. руб. (снижена на 50%).

ИЗМЕНЕНИЯ К ПРОЕКТНЫМ ДЕКЛАРАЦИЯМ
по объекту «Группа многоквартирных жилых домов со встроенно-пристроенными объектами общественного назначения и подземной гараж-стоянкой по пр. Дзержинского в микрорайоне «Малиновка-1».

ЗАСО «Промтрансвест»
ПРЕДЛАГАЕТ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРЕ ЗАКУПКИ
№ 2015-255308, размещенной на сайте http://www.icctrade.by, по изготовлению бланков «Страховое свидетельство».

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного открытого аукциона по продаже капитального строения, находящегося в собственности ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 29 июня 2015 года

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного открытого аукциона по продаже капитального строения, находящегося в собственности ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 29 июня 2015 года

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2015 г.

Table with 5 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 2015 год, 2014 год. Rows include assets like 'Деятельность по операциям с драгоценными металлами' and 'Собственный капитал'.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2015 года

Table with 5 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 2015 год, 2014 год. Rows include income and expense items like 'Процентные доходы' and 'Расходы (убыток) по налогу на прибыль'.

Председатель Правления С.П.Писарик
Главный бухгалтер И.П.Лысковская
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь, УНП 100325912.

Фондом «Гродноблмушество»
9 июля 2015 года в 10.30 по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39 ПРОВОДИТСЯ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, находящегося в собственности Волковыского района.

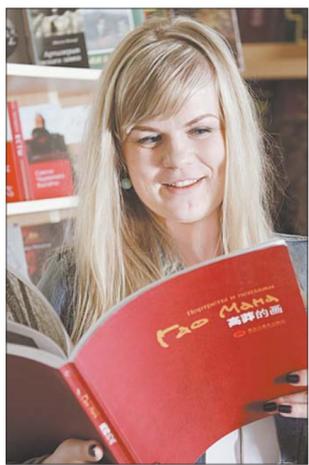
ЗАСО «Промтрансвест»
ПРЕДЛАГАЕТ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРЕ ЗАКУПКИ
№ 2015-255308, размещенной на сайте http://www.icctrade.by, по изготовлению бланков «Страховое свидетельство».

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного открытого аукциона по продаже капитального строения, находящегося в собственности ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 29 июня 2015 года

ЗБІРАННЕ КІТАЙСКАГА СВЯТЛА

Мінская кнігарня «Кніжны салон» прадставіла серыю кніг Выдавецкага дома «Звязда» — «Светлыя знакі: паэты Кітая»

На імпрэзе сьціслі розныя плыні мастацтва кніжнай справы. Добрая словы гучалі ў адрас ілюстратара Анатоля Званарова. Ён спрычыніўся і да агульнага афармлення праекта, і да кожнай кнігі серыі паасобку. А кнігі ўжо выйшла чатыры: зборнікі Ван Вэя, Лі Бо, Ду Фу, Ай Ціна. Шмат гаварылася пра ролю рэдактара — ім была Вольга Аляксеева (яна ж — і адзін з укладальнікаў серыі). Дарэчы, і кароткія, лаканічныя пасляслоўі ў зборніках належаць таксама пару Вольгі Аляксеевай. Сваімі развагамі на вечарыне падзяліліся паэты Навум Гальперовіч, Таццяна Сівец. Яны разам з Міколам Мятліцікім, Рагнедам Малахоўскім — перакладчыкі кітайскіх паэтаў.

Невыпадковымі ў фарміраванні прасторы беларуска-кітайскага літаратурнага пабрацімства падаліся выступленні літаратуразнаўцаў — выкладчыка БДУ кандыдата філалагічных навук Міхася Кенькі і рэдактара адрэзана паэзіі часопіса «Полымя» Юліі Алеічанкі. Відэавочна, што прастора перакладу кітайскай літаратуры на беларускую мову шматкроць пашырыцца і далей. Вось, напрыклад, Юлія Алеічанка ўдзельнічае ў калектыўнай рабоце над беларускім пераўвасабленнем унікальнага партрэта кітайскай

Магчыма, гэты напамін падштурхне да стварэння рэтраспектыўнай анталогіі кітайскай паэзіі на беларускай мове. У дадатак да ўжо існуючай аўтарскай — «Пад крыламі Дракона: Сто паэтаў Кітая» (усе творы перакладзены Міколам Мятліцікім). А ў кнігах серыі «Светлыя знакі» прадстаўлены і пераклады народнага паэта Беларусі Рыгора Барадулліна з яго кнігі «Гуканне паэзіі з Усходу».

І хаця ад Беларусі да Кітая — тысячы кіламетраў, у «Кніжным салоне», лічыце, уважліва прысутнічала і сама кітайская прастора. Арганізатары, гаспадары імпрэзы разгарнулі выстаўку рэспубліканскага партрэта беларускіх пісьменнікаў, зробленых легендарным сябрам славянскіх літаратур, паэтам і каліграфам Гао Манам. Праз выявы Янкі Купалы, Якуба Коласа, Алесь Адамовіч, Максіма Танка, Святланы Алексіевіч, Івана Мележа ён перадаў у Беларусь сваё шчырае прывітанне.

Збіранне кітайскай паэзіі ў Беларусь доўжыцца. «Расчыніце насцёж вокны, / Адчыніце вашы дзверы, — / Хай загляну, хай пранікну / У вашы

цесныя пакоі... / Кветка ранішніх букет прынёсу вам, / Водар стоемага лесу прынёсу вам, / Прынёсу вам рос сцюдзёных — чуйце свежасць...» (Ай Цін, паэт, чый першы зборнік вершаў пабачыў свет у 1936 годзе, прайшоўшы праз многія выпрабаванні, пражыў доўгае жыццё. І зараз лёс яго працягваецца. Цяпер яшчэ — і ў беларускіх пераўвасабленнях.)

У многім серыя «Светлыя знакі» з'явілася і дзякуючы міжнароднаму рэдакцыйнаму савету серыі. Беларускі бок у ім прадстаўляюць Лілія Ананіч, Алесь Карлюкевіч, Алесь Бадак, Вольга Аляксеева, Таццяна Сівец. З іншых мастацкіх і нацыянальных прастораў — Гао Ман (Кітай), Чынгіс Алі Аглы (Азербайджан).

Павел АЛЬСОВЫ.

КЛЯМАЦЫСЫ

Яшчэ адзін кветкавы фаварыт чэрвеня. Клямацысы — выдатныя ляны для дэкарыравання ажурных расатак, альтан, арака, разнастаіна сцэ формаў, расфарбовак, сартоў дэвалюя рабіць цудоўныя кампазіцыі на любы густ. З клямацай можна стварыць жывыя загародзі рознай вышыні, іх можна вырошчваць у вялікіх керамічных чыгунах і выкарыстоўваць у афармленні адкрытай тэрасы.

Род клямацаў налічвае больш за 200 відаў, якія растуць на ўсіх кантынентах, акрамя Антарктыды. Гэта лістападныя, радзей вечнозялёныя, ліяны-лістацы, якія прыгожа цвітуць, узнікаюць на апору з дапамогай хвосцікаў лісця. Цэнэца за хуткасць росту, ажурнасць лістоў, прыгожасць кветак з працяглым цвіццём. Кветкі рэдка адзінакавыя, часцей у суквеццях, разнастайнай расфарбоўкі, распускаюцца даволі працяглы час, у некаторых відаў пачынаючы з вясны.

• **Асабліваці вырошчвання.** Клямацысы зімаўстойлівыя: вытрымліваюць маразы да -30 °С з невялікім укрывцём. Святолюбівыя, але ў гарачы час дня маюць патрэбу ў лёгкім зацненні, асабліва варту прыцяняць ніз кусту. Да глеб малапратрабавальныя, але лепш растуць на урадлівых, добра дрэнажаваных, увільготненых, лёгкіх суглінках і супясках, не пераносяць засалення і забалочвання. Могуць пашкодзіцца смажамі, мучністай расой, бурой плямістацю лісця, іржой, завяданнем і інш. Размножаюць зялёнымі чаранкамі, насеннем, сартавыя — толькі вегетатыўна.

• **Гэта цікава.** Назва пайшла ад грэчаскага слова Клема — вусік. Так называюць некаторыя расліны, якія чапляюцца, старажытнагрэчаскі навуковец Дыяскардыя. Акрамя таго, іх часам называюць міласэрнымі вяшчункамі, бо лацінска назва «клямацысы» перакладаецца як «міласэрны».

ПІВОНЯ

Пампезная півоня створыць пурпурна-ружовыя, ружовыя, беляя духмяныя плямы ў кветку і будзе прэзентаваць на ролю лідара. Сярод мноства разнавіднасцяў і гатункаў півоні — пышныя махровыя, паўмахровыя, шарпадобных і простых — знойдзеца той, які абавязкова спадабаецца. Афарбоўка півоні, у залежнасці ад гатунку, таксама надзвычайна разнастайная: беляя, ружовая, які даў людзям нейміручасць і быў неасцярожна разліты на бальянін багоў Эротам — богам кахання. Чырвоныя ружы сталі ад крыўкі багіні Афродыты. Гуляючы па садзе на світанку, калі ружы асабліва пахнуць, багіня нахілілася панюхаць і сарваць сабе найлепшую, але укалолася аб шыпы і забарвяніла сваёй крывёю яе пялёсткі.

АБ ДРАЎНЯНЫМ ПОПЕЛЕ

Шмат хто з нас, вядома ж, выкарыстоўвае попель. І нядзіўна: ён — найкаштоўнейшае ўгнаенне. Праўда, гаворка ідзе пра драўняны попель, і лепш, калі ён з ліставых парод дрэў. У ім змяшчаецца шмат патрэбных для раслін элементаў харчавання і амаль няма хлору.

- 1. У попель ёсць калій, кальцый, магній, жалеза, крэмній, фосфар, сера і іншыя мікрэлемэнты. Фосфар і калій з попелу засвойваецца раслінамі лепш, чым з суперфасфату.
- 2. Пры ўнясенні попелу ў глебу ствараюцца спрыяльныя ўмовы для развіцця карыснай мікрафлоры.
- 3. Попел дапамагае аддуціць многіх шкодных насякомых. Але пры ўнясенні попелу паміятаць і выконваць некаторыя правілы:
 - Попел трэба закопваць у глебу. Калі яго проста рассыпаць па паверхні, то з'явіцца глебавая скарынка, шкодная для раслін і мікрафлоры.
 - Для павышэння эфектыўнасці попелу лепш ужываць разам з торфам або перагноем (1 частку попелу змешваць з 2-4 часткамі вільготнага торфу або перагною).
 - Калі змяшчае попель з суперфасфатам або з фосфарытнай мукой, памяншаецца даступнасць фосфору для раслін.
 - Нельга ўносіць попель разам з вапнай або ўжываць яго на глебах, якія нядаўна вавналіся.
 - Не варта змешваць попель з сульфатам амонію, а таксама са свежым гноём, гнявай жывай, птушыным паметам — губляецца частка азоту.

Раковская птицефабрика РЕАЛИЗУЕТ НАСЕЛЕНИЮ

ИНДОШАТ Биг-6 (Польша)	ЦЫПЛЯТ КУР НЕСУШЕК (Хайсекс)
ИНДЮКОВ (90 дней)	КУР НЕСУШЕК (Хайсекс) 360 дней

МТС (8029) 573 36 22, Velcom (8029) 152 03 53. (20 000 рублей за штуку).

«БАЗАР»? ХОЦЬ ЗАЎТРА!

«базары» галоўным «суддзёй» талентаў стане дыпламат. У амфітэатры 26 чэрвеня адсвяткуюць дзень нараджэння Віцебска, а потым пачнуць манцываць «базарныя» дэкарацыі. — Усе рэкламаваныя гатовы да правядзення фестываля. Так, ён стаў меншым па часе, але праз гэта насычанасць падзеяў не пацярэла. Ды і стараемся штогод нешта новае ўносіць у праграму. Напрыклад, летас не ўсе трапілі ў фінал дарагога конкурсу выканаўцаў, бо не паказалі сябе годна ў паўфінале... Сёлета атрымалі заўвагі пазнаўцаў за Гран-пры ад ахвотных з прыкладна 30 краін, нават з Калумбіі. У нацыянальных адборачных тварах бралі ўдзел сотні чалавек. Але толькі 21 найлепшы выступілі ў Віцебску. І дзіцячы конкурс вельмі прэстыжны... У амфітэатры пройдуць каля 20 канцэртаў, а ўсяго на фестывалі — у разы больш розных мерапрыемстваў на любы густ. Лета пачалі продаж квіткаў праз інтэрнэт, якія купляюць актыўна і за мяжой, — канстатаваў кіраўнік дзяржкіні Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» Аляксандр СІДАРЭНКА.

Членам аргкамітэта паведамілі, што сёлета закладуць «зорку» ў гонар легенды савецкай эстрады, народнага артыста Азербайджанскай ССР Палада Бюльбюль-аглы. Гэты кампазітар і спявак, акцёр узначаліць журы міжнароднага конкурсу выканаўцаў эстрадных песні «Віцебск-2015». Вядома, што ў 2006 годзе ён быў прызначаны Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Азербайджана ў Расіі. Такім чынам, бадай, упершыню на

Да «зорак» падчас «базару» можна літаральна дакрануцца рукоў. Прыезджыя заўважаюць, што нават ночы ў Віцебску праходзяць пад гукі шлягераў, авангарднай, этнічнай музыкі. Абласны цэнтр літаральна жыве па законах «базару»: мяняецца рух транспарту, з узмацненнем працуюць міліцыя, «хуткая», выратавальная служба. А ў цэнтры заўсёды ёсць дзе бавіць час: у «Гарадку майстроў», на падворках, дзе прадстаўлены традыцыі і прысмакі рэгіёна, на кірмашах... Напэўна, здаецца, што ўсе, хто не працуе, круглыя суткі толькі адпачываюць і забавляюцца. Вядома, гэта не так. Проста ў Віцебску, як ва ўсёй Беларусі, умяюць з душой працаваць і адпачываць. Так было спрадвеку, і так будзе!

Пра тое, які рыхтункаў здзіўляе гэце: новымі апартаментамі, эксклюзіўнымі прысмакамі — у наступных нумарах «Звязды».

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by

Звук народнай культуры ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

МАСЦІЦЬ МАСТЫ». Нашы продкі лічылі, што душы памерлых трапляюць на «той» свет з дапамогай моста, які пралягае праз вогненную раку. Калі чалавек быў праведнікам, то мост будзе зручным, шырокім; калі ж грэшнікам, то мост ператворыцца ў мост-гойдалку, часам танчэйшы за чалавечы волаас. ♦ Каб пасля смерці мост дапамог пераправіцца на той свет, на Палесці жанчыны пасля выпечкі хлеба абавязкова кідалі ў печ тры паленцы дроў, каб яна не пуставала, а дрывы будучы служыць мастком для пераправы. ♦ Доўгі час існаваў звычай у дні памянання продкаў хадыць на балоты і будаваць масткі, каб падарожнікі пры пераходзе праз іх узгадвалі імёны памерлых сваякоў. ♦ У некаторых рэгіёнах існаваў звычай масціць пераправу толькі ў выпадку смерці жанчыны: на саракавы дзень пасля смерці сям'я памерлай ішла ў лес, зразава высокую сасну і перакідала яе праз багну. Затым радзіна тут жа ўсаджвала і памянала нябожчыцу наступнымі словамі: «Няхай дасць Бог ёй неба, рай светлы, спакой вечны!» ♦ Баччы ў сне, што сам ці які-небудзь іншы чалавек пераходзіць па мосце, тлумачылася ў народных сонніках як пераход у іншы свет. ♦ Мост стаў рытуальным месцам для лязання некаторых хвароб. Чалавека прыводзілі або прыносілі да моста, каб выкачаць над ім спецыяльны рытуальны дзеянні і пакінуць («змыць») на мосце або пад ім хвароў. У замовах чытае: «Цераз тую раку вогненную стаіць мост калінавы...». ♦ У асяроддзі беларусаў стаўленне да моста заўсёды было негатывым, таму што існавала паве: мост чакае ахвяру. Часцей за ўсё такой ахвярай становіліся дзеці або дзючаты. ♦ На Беларусі лічылі, што той чалавек, які пажадаў стаць ведзьмаком, павінен апоўначы прыйсці на мост. Нездарма ж у народзе казалі: «Каб цябе д'ябал пад мостам сустрэў».

Даты	Падзеі	Людзі	17 ЧЭРВЕНЯ
1890 год — у Мінску адкрыты навуковы пабудаваны гарадскі тэатр (архітэктары Караль Казлоўскі і Канстанцін Увядзенскі; у 1952 годзе рэканструяваны А. Духанам). З 1920-га ў гэтым будынку працуе Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Я. Купалы.	1905 год — царскія войскі расстралялі паўстанне сялян вёскі Кішчыцы Чавускага павета (сёння Шклоўскага раёна Магілёўскай вобласці). Жыхары вёскі не дазволілі правесці міжву карысць памешчыка. Пад аховай салдат і паліцыі прыставы праводзілі межаванне на лузе, які быў адабраны ў сялян яшчэ ў 1868 годзе памешчыкам Кербелем. Прыстаў пачаў адміраць луг на гэтым памешчыка, тады сяляне вырашылі не дапусціць гэтага і не аддаваць сваёй зямлі. Узброеныя віламі, косамі і камянямі, яны аказалі супраціўленне салдатам. У адказ салдаты і паліцыя расстралялі ўдзельнікаў паўстання. У выніку 8 сялян было забіта, 16 паранена. На месцы Кішчыцкага расстралу пастаўлены помнік, які сёння нагадвае пра тую далёкія падзеі.	1910 год — у Прыморскім краі нарадзіўся Ціхан Піменавіч Бумажкоў, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Палескай вобласці ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны. У 1941-м Бумажкоў аднаму з першых савецкіх партызан было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза. Загінуў у 1941 годзе. Імем героя названы вуліцы ў Бабруйску, Мазыры, Петрыкаве і Мінску, у гарадскім пасёлку Акцябрскі і вёсцы Парэчка Кастрычніцкага раёна Гомельскай вобласці. У гарадскім пасёлку Кастрычніцкі яму пастаўлены помнік.	1955 год — у Савецкім Саюзе здзейсніў выпрабавальны палёт першы ў свеце рэактыўны пасажырскі самалёт Ту-104.

Было сказана

Фёдар ЯНКОЎСКІ, лінгвіст, пісьменнік: «Геній не толькі стварае, умее ствараць, — геній умее убачыць, умее пацуць тое, што ёсць на свеце, у прыродзе, у людзях, на людзях».

СЁННЯ

Месяц Маладзік 16 чэрвеня. Месяц у сусор'і Рака.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.37	21.44	17.07
Віцебск	4.18	21.42	17.24
Магілёў	4.27	21.34	17.07
Гомель	4.33	21.21	16.48
Гродна	4.54	21.58	17.04
Брэст	5.04	21.49	16.45

Імяніны

Пр. Засімы, Мітрафана, Севярына, К. Аліны, Альберта, Ігната, Рыгора.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абазначэнні:

- — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
- — невялікія геамагнітныя узрушэнні
- — слабая геамагнітная бура

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
+18..+20°C	+22..+24°C	+13..+15°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.-ПЕЦЯРБУРГ
+18..+20°C	+19..+21°C	+17..+19°C

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

Работніца аўтазапраўкі збірае свайго сына ў турпаход з разліку 8 бутэрродаў на 100 кіламетраў.

Усе жонкі лічаць, што іх лёгка страціць, усё мужы ўпэўнены, што гэта амаль немагчыма.

— Мілы, ты мяне кахаеш?
— Ну, падумай сама, стаў бы я ў любы жанчыны 10 гадоў проста так на канане ляжаць!

Уладкаваўся працаваць афіцыянтам у адну кавярню. У першы ж дзень зразумеў, што тут не варта харчавання, калі кухар папрасіў купіць яму хот-дог на абед.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, М. ЛІТВИН (намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОН: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзелаў за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай воблі: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

(для заваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.117. Індэкс 63850. Зак. № 2419.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Нумар падпісаны ў 19.30 16 чэрвеня 2015 года.